

Jaarstukken 2024

De paragrafen

1 Lokale heffingen

Algemeen

In de paragraaf lokale heffingen vindt de verantwoording plaats van de realisatie van het beleid en de financiën van de lokale heffingen 2024. In het overzicht algemene dekkingsmiddelen en op de programma's vindt u een nadere toelichting op de financiële afwijkingen van de lokale heffingen. In deze paragraaf wordt behandeld:

- De kostendekkendheid van de heffingen;
- Realisatie inkomsten lokale heffingen;
- Beleidsrealisatie lokale heffingen.

Kostendekkendheid van de heffingen

In onderstaande tabellen wordt inzichtelijk gemaakt welk percentage kostendekkendheid in de bijgestelde begroting was geraamd en in de rekening is gerealiseerd.

Tabel kostendekkendheid product afvalverwijdering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2024	Bijgestelde begroting 2024	Rekening 2024
Lasten	12.672.000	12.787.000	12.908.000
Btw	1.323.000	1.323.000	1.339.000
Overhead	2.390.000	2.390.000	2.338.000
Totaal lasten	16.385.000	16.875.000	16.654.000
Baten - afvalstoffenheffing/reinigingsrechten	15.062.000	14.902.000	14.893.000
Baten - overige inkomsten	1.103.000	1.225.000	1.624.000
Saldo	220.000	374.000	69.000
Onttrekking voorziening afvalstoffenheffing	-220.000	-374.000	-69.000
Dotatie voorziening afvalstoffenheffing	-	-	-
Kostendekkendheid	-	-	-
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief afvalstoffenheffing hielden we rekening met € 1,3 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. De doorgerekende overhead betrof 53% van de loonkosten van het product afvalbeheer (nacalculatie 51%). Per jaareinde 2023 was € 2.828.269 beschikbaar in de voorziening afvalstoffenheffing. Geraamd was dat in 2024 € 220.000 hiervan zou worden onttrokken voor het tarief afvalstoffenheffing 2024. Als gevolg van het resultaat op het

product afvalbeheer is in 2024 maar € 68.514 aan de voorziening afvalstoffenheffing onttrokken. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2024 € 2.759.755. Van het saldo van de voorziening ultimo 2024 is begrotingstechnisch € 1.345.000 betrokken bij de tariefstelling van de afvalstoffenheffing 2025-2028. De overige ruimte wordt in de voorziening aangehouden om mogelijke tegenvallers binnen de afvalverwerking op te kunnen vangen en wordt rekening gehouden met hogere lasten in relatie tot nieuwe plannen zoals de milieustraat en omgekeerd inzamelen. Het tarief van de afvalstoffenheffing 2024 is volledig kostendekkend.

Tabel kostendekkendheid product riolering

Bedrag in €	Primitieve begroting 2024	Bijgestelde begroting 2024	Rekening 2024
Lasten	8.425.000	8.299.000	8.246.000
Btw	875.000	875.000	1.021.000
Overhead	1.432.000	1.432.000	1.382.000
Totaal lasten	10.732.000	10.606.000	10.649.000
Baten	9.833.000	9.833.000	9.872.000
Saldo	899.000	773.000	777.000
Onttrekking voorziening gemeentelijke watertaken	-899.000	-773.000	-777.000
Dotatie voorziening gemeentelijke watertaken	-	-	-
Kostendekkendheid	-	-	-
Kostendekkendheid in %	100%	100%	100%

In de berekening van het tarief rioolheffing hielden we rekening met € 0,9 miljoen extra dekking door btw die we aan inwoners doorrekenen. Er is een groter bedrag aan investeringen gerealiseerd waardoor de btw in de afrekening hoger is. De doorgerekende overhead betrof 53% van de loonkosten van het product riolering (nacalculatie 51%). In 2024 was € 2.392.953 beschikbaar in de voorziening gemeentelijke watertaken. Geraamd was dat in 2024 € 898.850 onttrokken zou worden voor het tarief rioolheffing 2024. Als gevolg van het resultaat op het product riolering is dit € 777.327 geworden. Het saldo van de voorziening bedraagt ultimo 2024 € 1.615.626. Het tarief van de rioolheffing 2024 is volledig kostendekkend.

Tabel overige producten inzake kostendekkendheid

Bedrag in €	Primitieve begroting 2024	Bijgestelde begroting 2024	Rekening 2024
Leges Omgevingswet:			
Lasten	3.511.654	3.540.671	3.566.387
Baten	-3.511.654	-3.511.654	-3.428.107
Saldo	<i>nihil</i>	29.017	138.280
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	99%	96%
Leges Lijkbezorgingsrechten:			
Lasten	1.029.454	1.066.052	1.158.427
Baten	-1.029.454	-1.029.454	-923.177
Saldo	<i>nihil</i>	36.598	235.250
<i>Kostendekkendheid in %</i>	100%	97%	80%
Marktgeden:			
Lasten	260.028	271.325	209.833
Baten	-112.937	-118.731	-87.473
Saldo	147.091	152.594	122.361
<i>Kostendekkendheid in %</i>	43%	44%	42%

Leges voor de Omgevingswet

In 2024 heeft de invoering van de Omgevingswet belangrijke stappen gezet richting een efficiënter en integraal vergunningenproces. De wet, die vanaf 1 januari 2024 van kracht is, beoogt een vereenvoudiging van de procedures en een integrale benadering van de fysieke leefomgeving. De leges zijn de vergoedingen voor het in behandeling nemen van een aanvraag voor een vergunning voor de bouw van een woning, een bedrijfspand, het kappen van een boom, het slopen van een pand, het mogen afwijken van een bestemmingsplan etc. De standaard behandeltermijn voor vergunningaanvragen is door het ingaan van de Omgevingswet 8 weken. We mogen op totaalniveau van de legesverordening geen 'winst' maken. De kosten (inclusief de werkelijke overheadkosten) moeten worden gedekt uit de heffing. In 2024 is de 100% kostendekkendheid net niet gehaald.

Begraafplaats/lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten worden onder meer geheven voor het gebruik van de aula, het begraven van stoffelijke overschotten en het bijzetten van asbussen in de urnenmuur. Purmerend streeft hierbij naar kostendekkende tarieven, waarin rekening is gehouden met de kosten van het onderhoud van de gemeentelijke begraafplaatsen. Met ingang van 2024 zijn de verordeningen voor lijkbezorgingsrechten (Purmerend) en begraafrechten (voormalig Beemster) geharmoniseerd. De gebruikte basis voor de nieuwe verordening is de tarieventabel van de gemeente Purmerend. Voor de afkoop van begraafrechten en grafonderhoud is een voorziening waaruit elk jaar een evenredig deel vrijvalt van de afgekochte termijnen uit de inkomsten van grafrechten en waarbij de afgekochte begraafrechten, grafhuur en grafonderhoud een toevoeging aan de voorziening vormen. De kostendekkendheid van begraafrechten is op rekeningbasis maar 80% en zal bij de begroting 2026 nader moeten worden bekeken.

Marktgelden

Marktgelden worden geheven op zowel reguliere weekmarkten als incidentele marktdagen en bestaan uit tarieven voor het plaatsen van marktkramen en het parkeren bij markten. De marktgelden zijn niet kostendekkend voor Purmerend. Een concrete invulling voor de marktmeester heeft nog niet plaatsgevonden in 2024, waardoor de lasten achterblijven bij de raming.

Realisatie inkomsten

Tabel baten met betrekking tot de lokale heffingen (bedragen x € 1.000)

Bedrag in €	Primitieve begroting 2024	Bijgestelde begroting 2024	Rekening 2024
<i>Onroerende zaakbelasting (OZB):</i>			
-Gebruikers (alleen bedrijven)	2.953	2.953	2.833
-Eigenaren	17.323	17.323	17.418
Belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten (RWB)	27	27	24
Afvalstoffenheffing + reinigingsrechten	15.062	14.902	14.893
Leges omgevingsvergunningen	3.512	3.512	3.428
Rioolheffing	9.829	9.829	9.872
Marktgelden	125	123	105
Lijkbezorgingsrechten en begraafrechten	1.029	1.029	923
Parkeerbelastingen	3.356	3.788	3.902
Precariobelasting	318	318	332
Hondenbelasting	492	492	508
Toeristenbelasting	71	71	214
BedrijvenInvesteringsZones (BIZ)	237	237	214
Overige leges (o.a. burgerlijke stand, GBA, woonzaken, APV)	1.960	1.997	2.587
Totaal lokale heffingen	56.294	56.600	57.252

De heffing en inning hebben plaatsgevonden overeenkomstig het vastgestelde beleid.

Beleidsrealisatie van lokale heffingen

Parkeerbelastingen

In 2024 zijn er 8.733 naheffingsaanlagen opgelegd (in 2023 waren dit er 7.298), omdat op het moment van de controle er geen of onvoldoende parkeergeld betaald was. Er zijn 1.994 bezwaarschriften ingediend (in 2023 waren dit er 1.662). In 75% van de gevallen is het bezwaar gegrond verklaard (2023: 68%). Met name de bezwaren waarbij parkeergeld betaald is in een parkeerapp via mobiele telefoon leidt in de meeste gevallen tot toekenning van de bezwaarschriften. Achteraf blijkt dan parkeergeld te zijn betaald, maar heeft de parkeerder een vergissing gemaakt bij het aanmelden van het juiste kenteken in de parkeerapp. Op grond van

jurisprudentie is het in die situaties nodig het bezwaar toe te kennen, omdat er parkeerbelasting betaald is.

Als gevolg van de ingebruikname van de parkeergarage Stadhuisplein zijn de tarieven in de zone 'centrum' voor straatparkeren verhoogd van € 2,50 in 2023 naar € 3,05 in 2024. De tarieven in de overige zones zijn verhoogd van € 1,- in 2023 naar € 1,45. Ook zijn de reguleringstijden aangepast en gelden de parkeerregels tot 21:00. De dagkaart voor parkeren op straat is afgeschaft per 2024.

Er is een speciale vergunning voor werknemers om tegen gereduceerd tarief, € 105,- per kwartaal te parkeren op een van de terreinen in de buurt van de binnenstad (parkeerterreinen aan de Stationweg inclusief de Stationsweg zelf en achter het Stadhuis en P-terrein Wherekant).

Eind 2024 is er besloten om een aantal wijzigingen door te voeren voor 2025:

- Het betaald parkeren gebied wordt per 1 april 2025 uitgebreid met de Bloemenbuurt en het Waterlandkwartier. Het tarief zal € 3,15 per uur bedragen voor de Bloemenbuurt en € 1,50 voor het Waterlandkwartier.
- Per 1 april 2025 wordt een nieuwe vergunning ingevoerd in de vorm van een bezoekersvergunning voor vrijwilligers en leden van maatschappelijke organisaties (zoals verenigingen en stichtingen).
- Per 1 mei 2025 wordt een scanauto geïntroduceerd.

Precariobelasting

Onder precariobelasting vallen diverse precario soorten. Precario voor gebruik gemeentegrond in verband met het hebben van een zomer- en/of winterterras op de Koemarkt. Precario voor het hebben van voorwerpen op openbare gemeentegrond (tarief is afhankelijk van de locatie). Het gaat hierbij om de vierkante meters die in gebruik worden genomen door het plaatsen van borden, vlaggenmasten, reclamemateriaal, steigers, hekken en terrassen. Precario voor het hebben van voorwerpen op openbare gemeentegrond bij commerciële evenementen. Voor 2024 zijn de geïnde gelden nagenoeg gelijk aan de begroting 2024.

Toeristenbelasting

Bij de toeristenbelasting is de hoogte van de verschuldigde toeristenbelasting altijd pas bekend na afloop van het kalenderjaar. De heffing vindt plaats in het eerste kwartaal van het volgende jaar. In de kolom bijgestelde begroting 2024 staat de verwachte opbrengst voor 2023. Hier is rekening gehouden dat de opbrengsten zijn achtergebleven door de ontwikkelingen bij BurgGolf Golfresort de Purmer (opvang vluchtelingen Oekraïne) en Van der Valk Hotel Purmerend (opvang statushouders). In 2023 was rekening gehouden met een verwachte opbrengst van € 106.000. Uiteindelijk is hier € 160.000 op geïnd. Voor 2024 houden we rekening met een verwachte opbrengst van € 160.000. De reden dat de inkomsten uit de toeristenbelasting de afgelopen jaren is gestegen komt doordat er intern een betere controle plaats vindt sinds 2022. In februari 2025 is er voor de toeristenbelasting 2024 ook een bureau ingehuurd om de belastingplichtigen te ondersteunen en informeren met het invullen van de aangiftes. Dit heeft geleid tot een snellere reactie en meer nachtregisters die zijn overlegd. In de Voorjaarsnota 2025 wordt rekening gehouden met de volumestijging door het opnemen van een hogere structurele opbrengst van € 50.000.

Hondenbelasting

In mei 2024 is de jaarlijkse huis-aan-huis controle uitgevoerd voor de hondenbelasting. Hierbij zijn dit keer alle adressen in Purmerend gecontroleerd. Uitgezonderd van de controle zijn de adressen in het buitengebied (buiten de bebouwde kom). Deze adressen zijn vrijgesteld voor de hondenbelasting. Normaal wordt jaarlijks één derde van de gemeente gecontroleerd. Dit heeft 540 nieuwe aanmeldingen voor de hondenbelasting opgeleverd. Hierdoor is het geïnde bedrag voor de hondenbelasting groter dan het begrote bedrag.

Bedrijveninvesteringszones (BIZ)

De overeenkomst voor de Bedrijven Investeringszone Koemarkt (BIZ Koemarkt) en Bedrijven Investeringszone Binnenstad (BIZ Binnenstad) lopen tot en met 2027. Voor de BIZ Binnenstad en Koemarkt zijn subsidievoorschotten verstrekt voor respectievelijk € 147.000 en € 82.000 (na aftrek van perceptiekosten). In december 2023 is een draagvlakmeting uitgevoerd voor het invoeren van de BIZ Vastgoed Purmerend Binnenstad. Er was echter onvoldoende draagvlak onder alle commercieel vastgoedeigenaren voor het vormen van een Biz. Er was wel voldoende draagvlak voor een andere vorm van samenwerking. Per 1 januari 2025 wordt de Belangenvereniging Eigenaren Vastgoed Binnenstad (BEVB) opgericht.

Overige leges

Voor reisdocumenten, rijbewijs en akten burgerlijke stand bepaalt het Rijk het maximaal te heffen bedrag. De overige leges worden verhoogd met het consumentenprijsindexcijfer van het CBS. Afwijken van dit percentage is mogelijk, wanneer de kostenontwikkeling voor de afzonderlijke activiteiten dit noodzakelijk maakt. In 2024 is het aantal naturalisaties, rijbewijzen en reisdocumenten hoger uitgevallen dan verwacht. Dit zorgt voor hogere baten in de vorm van leges, alsmede hogere lasten in de vorm van afdracht Rijksleges.

Bezwaarschriften tegen de hoogte WOZ-waarden

In 2024 zijn 2.404 bezwaarschriften ingediend naar aanleiding van de jaarlijkse herwaardering van de woningen en niet woningen. In 26% van de gevallen heeft dit geleid tot een waardeverlaging. Van het totaal van 2.404 ingediende bezwaarschriften zijn 1.397 bezwaarschriften ingediend door de 'no cure no pay' bureaus (NCNP). Dit is 58% van het totaal. In 2023 waren er 3.232 bezwaarschriften ingediend, waarvan 1.517 door NCNP (47%). In 23% van de gevallen leidde dit in 2023 tot een verlaging. De oorzaak in het lagere aantal bezwaren in 2024 kan liggen in de beperkte waardeverhoging ten opzichte van het vorige jaar. In 2023 lag het aantal bezwaren juist uitzonderlijk hoog vanwege de sterke stijging van de WOZ-waarden van woningen en de toename van bureaus die via reclames aanboden op basis van no cure no pay bezwaar te maken. Het hoge aantal bezwaarschriften door NCNP zorgt voor een overschrijding op het budget voor proceskosten.

Tabel kwijtscheldingen

Omschrijving	Afvalstoffenheffing	
	Aantal	Verleend
Automatische kwijtschelding 2023	1.673	543.981
Automatische kwijtschelding 2024	1.540	506.389
Kwijtschelding op verzoek 2023	686	197.283
Kwijtschelding op verzoek 2024	592	180.584
Totaal 2023	2.359	741.264
Totaal 2024	2.132	686.973

Oninbare posten

Jaarlijks vindt er een onderzoek plaats op alle openstaande vordering van het jaar. De mate van verhaalbaarheid is onderzocht. De redenen dat opgelegde aanslagen oninbaar worden verklaard zijn bijvoorbeeld dat burgers verhuizen zonder een nieuwe adres door te geven. Ook maken burgers gebruik van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Bij bedrijven gaat het vaak om faillissementen. De controle heeft geleid tot een voorstel om € 100.158 (belastingjaar 2019) af te boeken als oninbaar van nog openstaande belastingbedragen. Het percentage oninbaar bedraagt hierdoor 0,22%.

2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Doelstelling

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om niet-begrote kosten te dekken. Door de beschikbaarheid van weerstandsvermogen hoeft bij een financiële tegenvaller in de begrotingsuitvoering niet direct tot een bezuiniging te worden overgegaan.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

A. De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

B. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

In deze paragraaf zetten we eerst de beschikbare weerstandscapaciteit uiteen en daarna de risico's en het hiervoor benodigd weerstandsvermogen. Beide onderdelen worden vervolgens tegen elkaar afgezet.

Omvang weerstandscapaciteit

Tot de weerstandscapaciteit worden de posten onvoorzien, reserves, stille reserves en de onbenutte belastingcapaciteit gerekend. In onderstaand overzicht worden de afzonderlijke onderdelen beschreven. Hierbij staat aangegeven of en voor hoeveel deze onderdelen bijdragen aan de beschikbare weerstandscapaciteit.

Overzicht beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen maal € 1.000)

Onderdeel/Omvang/Duiding	Bedrag (x € 1.000)
Onderdeel: Algemene reserve (incidenteel) Omvang: € 64.016 Duiding: Bij de omvang is geen rekening gehouden met de voorgestelde resultaatbestemming 2024. De reserves zijn het verschil tussen de bezittingen en de schulden en dus geen 'potje'. De algemene reserve is de hoofdbron van de weerstandscapaciteit. Inzet van de algemene reserve leidt tot meer schuld.	€ 64.016
Onderdeel: Bestemmingsreserves (incidenteel) Omvang: Circa € 34.471 Duiding: Voor alle bestemmingsreserves geldt dat deze ook gebruikt kunnen worden voor de afdekking van risico's. De bestemmingsreserves hebben een specifiek door de raad vastgesteld bestedingsdoel. Deze doelen zijn bewust gekozen, de reserves zijn daarmee volledig geprogrammeerd. Om deze reden wordt ook de omvang van de bestemmingsreserves niet meegeteld als beschikbare weerstandscapaciteit.	€ 0
Onderdeel: Stille reserves (incidenteel) Omvang: € 5.200 Duiding: De stille reserve betreft de te verkopen panden, gronden en overige activa waar bij de verkoop een netto boekwinst kan worden gerealiseerd. Omdat de gemeentelijke panden en gronden veelal nog in gebruik zijn, zijn deze niet op korte termijn beschikbaar en tellen deze niet mee in de beschikbare weerstandscapaciteit per 1-1-2025. Daarnaast is de werkelijke waarde van ons aandelenbezit hoger dan de nominale waarde zoals deze, conform het BBV, in de gemeentelijke balans is opgenomen. Het gaat om de aandelen BNG, Alliander en HVC. Deze aandelen zijn echter niet vrij verhandelbaar. Het is dan ook niet mogelijk om deze waarde daadwerkelijk te verzilveren, althans niet op dit moment. Wij tellen de berekende waarde dan ook niet mee voor de bepaling van onze weerstandscapaciteit. Bovendien ontvangen wij voor deze aandelen dividend. Het verkopen van de aandelen leidt dan ook tot structureel lagere inkomsten als gevolg van het wegvallen van het jaarlijkse dividend.	€ 0
Onderdeel: Onbenutte belastingcapaciteit (structureel) Omvang: Circa € 11.664 Duiding: De onbenutte belastingcapaciteit is het verschil tussen het belastingtarief OZB in Purmerend en 120% van het landelijk gemiddelde. Tot het niveau van 120% zal hoe dan ook geen sprake zijn van toelating tot artikel 12. Het zijn extra (structurele) middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en rechten te verhogen. Er is voor gekozen de onbenutte belastingcapaciteit niet mee te tellen als beschikbare weerstandscapaciteit en deze ruimte vast te houden voor het eventueel overnemen van het wegenbeheer hoogheemraadschap (HHNK). Overname van deze taak zou kunnen betekenen dat er een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gezamenlijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover dat de wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Dit betekent dat de waterschapsheffing gaat dalen en de OZB gaat stijgen. De tarieven voor de overige heffingen, zoals de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn volledig kostendekkend en komen daarom niet in aanmerking voor structurele onbenutte belastingcapaciteit.	€ 0
Onderdeel: Post onvoorzien (structureel) Omvang: € 50 Duiding: De omvang van de post onvoorzien is in Purmerend bepaald op € 50.000. De post is wettelijk verplicht en dit bedrag is opgenomen in de jaarstukken 2024. Omdat de post in de meerjarenbegroting constant wordt verondersteld, wordt de post onvoorzien tot de structurele weerstandscapaciteit gerekend. In de berekening voor de weerstandscapaciteit nemen we deze 2,5 keer mee.	€ 0
Beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2025	€ 64.015

Gelet op de bovenstaande tabel wordt in Purmerend de beschikbare weerstandscapaciteit gelijkgesteld aan de algemene reserve en de post onvoorzien.

Meegewogen financiële risico's

Wat valt er onder risico's en wat niet?

Risico's zijn er in allerlei soorten en maten. Voor welke risico's we meenemen worden de onderstaande vuistregels gebruikt.

Kortingen op algemene en specifieke uitkeringen

Kortingen op algemene (het gemeentefonds) en specifieke uitkeringen worden ingeschat en verwerkt in de begroting. Het weerstandsvermogen is nadrukkelijk niet bedoeld als buffer hiervoor. De gemeentelijke begroting moet hierop inspelen. Dat geldt ook voor risico's betreffende het onvolledig kunnen declareren van uitgaven op specifieke uitkeringsregelingen. Deze risico's kunnen we vooraf inschatten en in de p&c cyclus verwerken.

Kosten die moeten worden voorzien

Voor gebeurtenissen waarvan het zeker is dat ze zich voor gaan doen en waarvan de omvang ook bekend is, worden voorzieningen ingesteld. Bij het weerstandsvermogen kunnen deze kosten derhalve buiten beschouwing worden gelaten.

Rampen en crisis

Voor rampen en crisissituaties geldt dat er een scala aan beheersmaatregelen is getroffen. Dit betreft enerzijds het rampenplan waarmee aangegeven wordt hoe een (dreigende) ramp of crisis te lijf wordt gegaan en anderzijds is er sprake van een verzekerd risico. Voor zover dit niet het geval is zal worden teruggevallen op de Rijksoverheid. Uiteraard kan er sprake zijn van een financieel nadeel voor de gemeente. De omvang hiervan is niet vooraf in te schatten. Voor zover het in de beïnvloedingssfeer ligt van de gemeente wordt via de weg van vergunningen en periodieke toetsing gezorgd voor het minimaliseren van de risico's. Rampen en crises worden niet meegenomen in de risico's tenzij die voldoende kwantificeerbaar zijn.

Kleine risico's

Voor bepaling van de wenselijke omvang van het weerstandsvermogen hebben we de financiële risico's in kaart gebracht. Bij deze risico's hanteren we een ondergrens van € 100.000. Risico's daaronder lichten we hier verder niet toe, omdat het een lange reeks van kleine risico's betreft.

Daadwerkelijk opgetreden risico's gedurende het jaar maken onderdeel uit van de jaarrekening en/of tussenrapportages. In de begroting houden wij rekening met de reguliere risico's. Veelal kunnen we deze via een verzekering afdekken. Bij deze risico's geldt dat we kunnen inschatten of het risico zich daadwerkelijk zal manifesteren en de omvang van het risico.

Om de risico's op te vangen, zijn verschillende maatregelen mogelijk:

- Bijstelling van de geldende beleidskaders, hierdoor kunnen we de uitvoeringskosten beperken. Dit kan bijvoorbeeld door de grenzen te verhogen waarboven de gemeente een bijdrage verleent.
- Inkomstenverhogende maatregelen nemen wanneer risico's zich manifesteren op onderdelen met kostendekkende dienstverlening.
- Frequent(er) toetsen of het risico zich al voordoet en zo goed mogelijk maatregelen treffen ter beheersing van onzekerheden. Deze maatregel kunnen we inzetten op die onderdelen waarvan de gemeente de uitkomst niet kan sturen, maar waarvan we de uitkomsten wel kunnen volgen.

Doel van de maatregel is dan om te voorkomen dat 'ongemerkt' de begroting en de werkelijkheid uiteen groeien en er nadelen optreden.

In de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen is niet afgewogen of alle risico's zich gelijktijdig kunnen en zullen voordoen. De risico's zijn daarom opgeteld. Zodra risico's zich daadwerkelijk voordoen wegen we af of we structurele maatregelen moeten nemen.

Benodigd weerstandsvermogen

In onderstaande tabel staan de actuele risico-onderwerpen en is aangegeven of we voor dit onderwerp rekening houden met benodigd weerstandsvermogen. Als er sprake is van een structureel risico wordt dit vermenigvuldigd met 2,5 om het zo te kunnen afzetten tegen de weerstandscapaciteit (Conform de werkwijze van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (Naris). Ook staat hier welke beheersmaatregel we kunnen inzetten om het risico zoveel mogelijk te verkleinen of uit te schakelen. In de omschrijving is het toegelicht als de huidige inschatting afwijkt van de inschatting in de begroting.

Overzicht meegewogen financiële risico's

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x € 1.000)
<p>Onderwerp: Algemene spoedbuffer (structureel) Omschrijving: In de afgelopen jaren is vanwege COVID-19, voor de opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne en de energietoeslag een beroep gedaan op de algemene reserve als voorfinancieringsbron in afwachting op Rijksbekostiging. Daarvoor heeft de algemene reserve een minimale buffer nodig. Hiervoor houden wij 1% van de gemiddelde begrote lasten over de afgelopen jaren aan. Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en ongewijzigd ten opzichte de begroting 2025.</p>	€ 3.250
<p>Onderwerp: Kostenstijgingen als gevolg van schaarste (structureel) Omschrijving: De huidige cumulatie van ontwikkelingen in de vorm van het aantrekken van de economie na Corona, de oorlog in de Oekraïne en de crisis in het Midden-Oosten (Gazastrook) maakt dat de gemeente bij met name de uitvoering van projecten te maken heeft met schaarste aan personeel, schaarste aan materialen en schaarste aan energiebronnen en -dragers. Hierdoor kunnen projecten duurder worden en kan de uitvoering vertraging oplopen als gevolg van verstoringen in de toelevering. Om te voorkomen dat projecten worden uitgesteld is in de programmabegroting al rekening gehouden met een stijging van de kredieten. In de kwantificering van dit risico is rekening gehouden met een extra stijging van 4% over de hele investeringsom (2024 tot en met 2028). Dit leidt tot structureel hogere kapitaallasten. In verband met het structurele karakter van dit risico zijn de hogere kosten 2,5 keer meegerekend. Beheersmaatregel: Er is geen stelpost meer in de begroting 2025 opgenomen voor prijsstijgingen. Voor aanpassing van de kredieten zijn daarom voorstellen aan de raad nodig ten laste van de begrotingsruimte. Beheersing moet plaatsvinden door prioritering en fasering. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en ongewijzigd ten opzichte van de begroting 2025.</p>	€ 2.057
<p>Onderwerp: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet Omschrijving: Binnen het maatschappelijk domein biedt Purmerend hulp vanuit de Jeugdwet, Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Voor het maatschappelijk domein gelden binnen deze beleidskaders onzekerheden aan zowel de uitgaven- als de inkomstenkant. Het betreffen openeinderegelingen waarbij de uitgaven niet altijd beheersbaar zijn. Binnen Participatie geldt daarnaast dat de uitgaven conjunctuurgevoelig zijn. Tenslotte geldt dat de middelen die het Rijk op lange termijn beschikbaar stelt aan gemeenten voor deze taken ter discussie staan en dat zorgt voor onzekerheden aan de inkomstenkant. Gemeenten moeten uiteraard anticiperen op deze ontwikkelingen, maar op jaarbasis kan er</p>	€ 12.963

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x € 1.000)
<p>sprake zijn van aanzienlijke financiële effecten vanwege de omvang van de budgetten. Om die reden is een buffer nodig. Deze buffer is als volgt bepaald:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeugdwet: Doordat de complexiteit van zorg groeit, omdat problematiek steeds ingewikkelder wordt, de duur van zorg toeneemt, omdat kinderen langer in zorg blijven, en de intensiteit van zorg stijgt omdat behandelingen steeds intensiever worden, stijgen de kosten van specialistische Jeugdhulp. Een kleine procentuele afwijking heeft grote gevolgen voor het budget. Als risico houden we het gemiddelde procentuele tekort over 2023 en 2024 ten opzichte van de jaarrekening 2024 aan. Dat leidt dit tot een bedrag van € 12,1 miljoen. Als ondergrens wordt 1% van de jaarrekening 2024 aangehouden (€ 0,4 miljoen). In dit geval wordt € 12,1 miljoen opgenomen. 2. Wmo: De kostenstijging in de Wmo de afgelopen jaren komt door het uniforme abonnementstarief. Zonder wetswijzigingen of compensatie door het Rijk zal dit tot extra niet begrote uitgaven leiden. Ook hier houden we als risico het gemiddelde procentuele tekort over 2023 en 2024 ten opzichte van de jaarrekening 2024 aan. Dat leidt dit tot een bedrag van € 0,8 miljoen. Als ondergrens wordt 1% van de jaarrekening 2024 aangehouden (€ 0,3 miljoen). In dit geval wordt € 0,8 miljoen opgenomen. 3. Participatiewet: We zien dat deze kosten van begeleiding van mensen die onder de Participatiewet vallen in de praktijk hoger zijn dan waar het rijk zijn budget op baseert. Als we het risico berekenen op dezelfde manier als Jeugdwet en Wmo, namelijk het gemiddelde procentuele tekort over 2022 en 2023 ten opzichte van de jaarrekening 2024, dan leidt dit tot een lager bedrag dan dat we als ondergrens hanteren. Als ondergrens wordt 1% van de begroting 2025 aangehouden (€ 91.000). In dit geval wordt € 91.000 opgenomen. <p>Beheersmaatregel: Er worden diverse beheersmaatregelen binnen het sociaal domein ingezet, zoals bijvoorbeeld de inzet op preventie bij Jeugd. Dit risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.</p>	€ 500
<p>Onderwerp: Asbestsaneringen</p> <p>Omschrijving: In een aantal gemeentelijke panden, waaronder onderwijsgebouwen, is asbest toegepast. Naar de aanwezigheid van asbest en de mogelijkheden tot sanering doen wij onderzoek. In een aantal gebouwen is het aanwezige asbest geen risico en kan verwijdering alleen gebeuren als bouwkundige werkzaamheden plaatsvinden. Aan te kopen panden worden door een gecertificeerde partij op asbest geïnventariseerd. Als er asbest in een pand wordt geconstateerd dan wordt dit op deskundige wijze geïnventariseerd en wordt sanering overwogen. De begroting wordt hierop aangepast indien nodig. Controle op de aanwezigheid van asbest is alleen vereist bij objecten die voor 1994 zijn gebouwd. Het is lastig te voorspellen wat de omvang van een asbestsanering per situatie is omdat asbestrisico ook afhangt van het gebruik van een bouwwerk of object. Het verwijderen van asbest vergt vrijwel altijd herstelwerkzaamheden, bijvoorbeeld na verwijderen van kozijn-borstwering en vensterbanken. Als stelpost wordt daarom rekening gehouden met € 0,5 miljoen.</p> <p>Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd t.o.v. de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.</p>	€ 300
<p>Onderwerp: Proeftuin aardgasvrije wijken</p> <p>Omschrijving: De particuliere woningen in de proeftuin aardgasvrije wijken zijn zeer verschillend qua inrichting en installatie. Daarmee verschillen ook de te verrichten werkzaamheden en de te ramen kosten. Een volledig inzicht in de consequenties voor de uitvoeringskosten ontbreekt. De kosten kunnen hierdoor hoger uitvallen. Ook zien wij in de markt snel oplopende kosten. Wanneer gestart wordt met de aanpak van een nieuw blok worden de totale kosten naar beste inschatting gemaakt. Het kan voorkomen dat tijdens de uitvoering de gemeente wordt geconfronteerd met prijsstijgingen in de markt welke op voorhand niet waren voorzien. Omdat er ook woningen zijn waarvan de kosten iets lager uitvallen, is de kans op overschrijding van de totale kosten beperkt. Er is een kleine kans dat schadeclaims over de uitvoeringswerkzaamheden voor rekening van de gemeente komen. Om inwoners te ontzorgen treedt de gemeente desgevraagd op als opdrachtgever. Dit kan een klein risico geven indien hierdoor schade ontstaat die niet verhaald kan worden op het uitvoerende bedrijf.</p> <p>Beheersmaatregel: Bij de pilot aardgasvrij is een bloksgewijze aanpak gekozen waarmee het risico van een budgetoverschrijding kan worden gestuurd. Binnen de ramingen van de werkzaamheden is vanwege de onzekerheden rekening gehouden met een post onvoorzien. Mocht dit niet afdoende blijken te zijn, kan het</p>	

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x € 1.000)
<p>college ervoor kiezen om minder woningen dan gepland aardgasvrij te maken ten einde binnen de raming te blijven. Het eerste blok is reeds enige tijd gereed en ook blok 2 is recent afrondend. De volgende stap is de uitvoering van blok 3. Op basis van de nu voorliggende berekeningen is het budget voldoende om blok 3 te kunnen uitvoeren. Echter, voor aanvang van de vorige blokken (1 en 2) was er een restant budget voor de uitvoering van de overige blokken. Met de start van blok 3 is dit restant budget nihil. Gezien het risico op stijgende uitvoeringskosten en het beperkte risico op claims, wordt 10% van de uitvoeringskosten blok 3 toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.</p>	
<p>Onderwerp: Grondexploitaties</p> <p>Omschrijving: Binnen de grondexploitaties zijn 2 risico's berekend: portefeuille- en projectrisico's. Voor de portefeuillerisico's worden 2 effecten doorgerekend: het effect van 7,5% kostenstijging over de nog gemaakte uitgaven, het effect van een 2% hoger rentepercentage en grondwaarder regulering middelhuis. Deze macro-economische effecten zijn opgeteld € 5,91 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie projectspecifieke risico's berekend, totaal € 14,39 miljoen. Daarnaast zijn per grondexploitatie wordt dit nader toegelicht in het Meerjaren Programma Grondexploitaties (MPG).</p> <p>Beheersmaatregel: Per grondexploitatie zijn specifieke maatregelen genomen om het beslag op het weerstandsvermogen te beperken. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2024 en de begroting 2025.</p>	€ 20.300
<p>Onderwerp: Uitval van kritische applicaties/systemen i.v.m. cyberaanval</p> <p>Omschrijving: Het risico op schade door een cyberaanval blijft toenemen. Zo is ook terug te zien in het 'cyber security beeld Nederland' die jaarlijks wordt uitgebracht door het NCSC (Nationaal Cyber Security Center). Voor overheden is de laatste jaren een trend zichtbaar: Het risico op verstoringen van de ICT door 'cybervandalen en scriptkiddies' was al hoog en neemt toe, het risico op verstoringen van de ICT door beroepscriminelen is ongewijzigd hoog. Een cyberincident van enige omvang (bijvoorbeeld ransomware) brengt direct hoge kosten met zich mee. Denk daarbij onder meer aan het opbouwen van een tijdelijke organisatie om de bedrijfsvoering door te kunnen zetten, onderzoek en herstel van de situatie (waaronder wederopbouw van het ICT-landschap) en evalueren en investeren om herhaling te voorkomen. Het bedrag van € 9,5 miljoen is gebaseerd op bedragen in de media van gemeenten die geraakt zijn en gemeenten die bedragen opnemen in hun weerstandsvermogen.</p> <p>Beheersmaatregel: Gemeenten zijn in 2015 aangesloten bij de IBD (Informatiebeveiligingsdienst) VNG en hebben de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) als vigerend normenkader. In de BIO staat risicomangement en het treffen van passende maatregelen centraal. De maatregelen worden, indien van toepassing, doorgevoerd en op eventuele kwetsbaarheidsmeldingen wordt actief en snel gereageerd. In de organisatie worden acties georganiseerd om het bewustzijn rondom cybercriminaliteit binnen de organisatie te verhogen. Ook worden medewerkers actief herinnerd aan de wijze waarop zij veilig moeten werken. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.</p>	€ 9.500
<p>Onderwerp: Wegenbeheer</p> <p>Omschrijving: Het HHNK is volop bezig alle wegen en het wegbeheer over te dragen aan gemeenten en zich te richten op de eigen watertaak. Nagenoeg alle wegen van het Hoogheemraadschap zijn inmiddels overgedragen in Noord-Holland. Er zijn nog 2 Waterlandse gemeenten waarbij dit nog dient te gebeuren. Er is samen met de regiogemeenten (Waterland, Wormerland, Edam- Volendam, Landsmeer), inclusief HHNK, gewerkt aan het opstellen van uitgangspunten voor het maken van de business case voor de overdracht van de wegen. Deze uitgangspuntennotitie is op 28 februari 2023 vastgesteld in het college en daarna begin maart 2023 ter info met raadsbrief naar de raad gestuurd. De uitgangspuntennotitie is de basis om te komen tot een businesscase. De businesscase moet inzicht geven in de financiële gevolgen van een wegenoverdracht ter ondersteuning van de uiteindelijke besluitvorming. Naast de wegen gaat het ook om de bijbehorende bomen en overige inrichting. In de Beemster is dit een omvangrijk areaal. Het Hoogheemraadschap betaalt op dit moment het onderhoud van de wegen voor een deel uit de bijdragen van gemeenten en voor een deel uit wegenheffing die het HHNK in rekening brengt bij de inwoners van de gemeenten waarvoor zij wegen in beheer en eigendom hebben. In 2024 was zowel de volledige omvang van hetgeen dat wordt overgedragen als ook de impact/kwaliteit van de over te dragen activa (wegen, bomen en kunstwerken) nog niet volledig in beeld. Door deze onduidelijkheid was zowel de impact als ook de haalbaarheid van de geplande overdracht per 1 januari 2025 nog onbekend. De verwachting is dat in het 3^e kwartaal van 2025 deze wel voldoende in beeld is om te komen tot een advies aan college en raad voor</p>	€ p.m.

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel**Bedrag**
(x € 1.000)

een kwalitatieve goede besluitvorming. Ervaring bij andere gemeenten is dat na overdracht gebleken is dat de kwaliteit onvoldoende in beeld was en dat deze gemeenten geconfronteerd werden met onverwachte meerkosten mede als gevolg van onzorgvuldig gezamenlijk onderzoek en achterstallig groot onderhoud, gebreken in funderingen en hierdoor noodzakelijke vervroegde vervangingen.

Beheersmaatregel: In samenwerking met HHNK zijn we bezig om geconcretiseerd te krijgen welke activa overgedragen gaat worden. Begin 2025 is gestart met een onafhankelijk onderzoek om de kwaliteit in beeld te brengen. Door het ontbreken van goede gegevens, worden er aanvullende metingen en onderzoeken gedaan in overleg met het HHNK. Gezien de beschreven ervaringen van andere gemeenten willen we dit traject zorgvuldig doen en willen we staat en omvang van het areaal voor de overdracht vaststellen. Met name door deze extra onderzoeken die nodig zijn om de kwaliteit vast te stellen, is ook de geplande overdracht per 1 januari 2025 niet gerealiseerd. Uitkomsten van deze onderzoeken komen in een te maken business case samen. Dan zal duidelijker worden wat de overname van deze taak gaat betekenen en welke onzekerheden resterend zijn. Met HHNK zullen ten aanzien van voorwaarden van overdracht inclusief de resterende herstelwerkzaamheden, alsook over de resterende risico's afspraken gemaakt moeten worden, voor de overdracht naar de gemeente kan plaatsvinden. Als deze afspraken en de impact in beeld is gebracht in de businesscase, kan er een besluit over genomen worden door college en raad. Overname van deze taak gaat betekenen dat er voor de inwoners een verschuiving van belastingen plaatsvindt. Dit betekent dat de gemeentelijke OZB-opbrengst omhoog moet om de kosten van deze taak te dragen. Daar staat tegenover de wegeheffing die het HHNK in rekening brengt bij inwoners komt te vervallen. Vanwege de omvang is dit een risico voor de gemeente. Er is niet gerekend met een bedrag voor het onderhoudsniveau omdat hier op dit moment nog geen adequate inschatting van kan worden gemaakt. Ten aanzien van de verschuiving van de overdracht van de wegeheffing is deze gekoppeld aan de onbenutte belastingcapaciteit. Hierdoor is er voor dit onderdeel niet gerekend met een bedrag in de weerstandscapaciteit. Dit risico is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en ten opzichte van de begroting 2025.

Onderwerp: Loon/prijsstijgingen

€ 2.416

Omschrijving: De ontwikkeling van de loonkosten van de gemeenteambtenaren volgt de cao. In 2024 is er een nieuwe cao afgesloten (looptijd januari 2024 tot en met maart 2025). De gemiddelde stijging van de loonsom komt uit op 5,08% voor 2024. Het financiële effect van de ophoging van de loonkosten in 2024 was opgenomen in de Voorjaarsnota 2024. Voor de begroting wordt voor de jaren na 2024 vooralsnog een indexatie aangehouden van 3% per jaar voor loonsverhogingen en (pensioen-)premies. De stijging van de loonkosten is afhankelijk van de landelijke cao-afspraken en de wijzigingen in de werkgeverslasten zoals de werkgeversbijdrage in de pensioenpremie. Een afwijking van 1% op de totale loonsom geeft een extra last van ruim € 0,63 miljoen (inclusief gesloten budgetten).

Voor prijsstijgingen op de begrote materiële budgetten is het uitgangspunt dat deze binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Dit betekent dat de (meerjaren)budgetten niet automatisch worden aangepast aan het inflatiepercentage. Alleen waar dit noodzakelijk is verhogen wij het budget met de verwachte prijsstijging. Gezien ons gekozen uitgangspunt kunnen wij in 2025 en volgende jaren geconfronteerd worden met prijsstijgingen, waarmee niet of onvoldoende rekening is gehouden om de hieruit voortvloeiende hogere lasten op te kunnen vangen. Voor algemene prijsstijgingen wordt een bedrag van € 0,96 miljoen aangehouden (1 % van € 96,6 miljoen). Gerekend is met 2,5 keer dit structurele risico (€ 2,4 miljoen).

Beheersmaatregel: Voor een hoger loon- en prijsniveau is in de begroting geen reservering opgenomen. Dit risico en risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Onderwerp: Wachtgeld wethouders

€ 535

Omschrijving: Na het aftreden van wethouders, voor het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, is er een recht op wachtgeld. De duur van deze wachtgeldverplichting is afhankelijk van de duur van het wethouderschap, het loopbaanprincipe en de leeftijd van de ex-wethouder. Voor ex-wethouders die momenteel recht hebben op wachtgeld heeft de gemeente een voorziening gevormd en zijn de lasten afgedekt. Indien een lid van het huidige college zijn/haar functie neerlegt, ontstaat er een nieuwe verplichting. De burgemeester valt niet onder de wachtgeldverplichting voor de gemeente maar onder die van de Provincie Noord-Holland. De maximale wachtgeldverplichting voor de 5 wethouders van de gemeente Purmerend bedraagt circa € 2,14 miljoen. Het is niet waarschijnlijk dat het volledige college tegelijkertijd aftreedt, niet wordt herbenoemd en volledig gebruik maakt van het recht op wachtgeld. Om

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x € 1.000)
<p>die reden is 25% van het totale risico meegenomen (25% x € 2,14 mln = € 535.000,-).</p> <p>Beheersmaatregelen: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een bestuurder gebruik maakt van wachtgeld wordt de maximale wachtgeldverplichting in de loop van het jaar van aftreden gestort in een wachtgeldvoorziening. De omvang van het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en ten opzichte van de begroting 2025.</p>	
<p>Onderwerp: Renterisico</p> <p>Omschrijving: Bij toekomstige financiering loopt de gemeente een renterisico. Dit is het risico dat de marktrente waartegen wordt geleend hoger uitvalt dan eerder is geraamd. Ook bestaat er een renterisico op het moment van renteherziening bij een lopende lening. De gemeente trekt langlopende leningen aan om in de eigen financieringsbehoefte te voorzien. De jaarlijkse kosten van de financieringsbehoefte (rentelasten) worden bepaald door de omvang van de bestaande leningenportefeuille, de financieringsbehoefte als gevolg van voorgenomen investeringen en de van toepassing zijnde rentetarieven. Een stijging van de rentetarieven ten opzichte van de begroting leidt namelijk tot hogere rentelasten. Bij het berekenen van de benodigde weerstandscapaciteit wordt er vanuit gegaan dat een structurele rentestijging van 1% ten opzichte van de verwachtingen moet kunnen worden opgevangen. Bij een netto jaarlijkse financieringsbehoefte van gemiddeld € 72 miljoen en een stijging van de rente van 1% bedraagt de toename van de rentelasten jaarlijks structureel circa € 0,72 miljoen. Voor de waardering van het risico wordt uitgegaan van een bedrag van € 2,9 miljoen (4 jaar x € 0,72 miljoen).</p> <p>Beheersmaatregelen: Via het zogeheten renteomslagpercentage worden de rentelasten toegerekend aan de programma's waarvoor sprake is van een financieringsbehoefte. Het renteomslagpercentage wordt berekend op basis van de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde begroting. Verder wordt de financieringsbehoefte periodiek meerjarig bepaald en wordt beoordeeld of incidenteel dan wel structureel tot afdekking van het renterisico dient te worden overgegaan. De omvang van het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.</p>	€ 2.900
<p>Onderwerp: Gemeentefonds</p> <p>Omschrijving: Via circulaire worden we enkele malen per jaar (meestal mei en september) geconfronteerd met aanpassingen in de totale ontvangsten vanuit het gemeentefonds. Vanaf 2024 is er sprake van een nieuwe financieringsystematiek, waarbij het gemeentefonds wordt geïndexeerd op basis van het bruto binnenlands product (bbp). Schommelingen in de algemene uitkering kunnen problemen veroorzaken voor het sluitend krijgen van de begroting. Op de hoogte van de algemene uitkering kan geen invloed worden uitgeoefend. Door de nieuwe financieringsystematiek zou het risico van een volatiel gemeentefonds afnemen en de stabiliteit worden vergroot. Aan de andere blijft het risico dat er gemeentelijke kosten zijn die harder stijgen dan het bbp (met name kosten voor zorg door vergrijzing en beheer & onderhoud). Andere risico's in het fonds zijn het btw-compensatiefonds (ruimte boven het plafond), de herverdeling (onderzoeksagenda) inclusief het ingroeipad (suppletie-uitkering). Gezien de dynamiek in het fonds wordt de maximale impact van dit risico geschat op € 10,6 miljoen over de gehele looptijd.</p> <p>Beheersmaatregel: De algemene uitkering maakt integraal onderdeel uit van de begroting. De schommelingen worden op het eerstvolgende moment binnen de exploitatie verwerkt om deze sluitend te houden. Dit gebeurt door het op de voet volgen van ontwikkelingen (circulaire/rijksbegroting). De omvang van dit risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en ten opzichte van de begroting 2025.</p>	€ 10.600
<p>Onderwerp: Strategische aankopen</p> <p>Omschrijving: In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente doet de gemeente strategische aankopen. De intentie van deze aankopen is om deze later in te zetten in gebiedsontwikkelingsprojecten of vastgoedontwikkeling. Aan deze aankopen gaat een onderhandelingstraject vooraf waardoor in de koopprijs meestal ook een prijs zit voor toekomstig voordeel. Omdat deze aankopen nog niet in een grond- of vastgoed exploitatie zijn opgenomen, bestaat het risico dat bij geen doorgang van het project, te veel is betaald. Zekerheidshalve wordt daarom 25% van de boekwaarde (7,9 miljoen) opgenomen als risico.</p> <p>Beheersmaatregel: Op deze investeringen worden geen kosten geactiveerd. De omvang van dit risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en ten opzichte van de begroting 2025.</p>	€ 1.985
<p>Onderwerp: Garanties en borgstelling</p> <p>Omschrijving: De gemeente heeft aan diverse maatschappelijke instellingen, woningcorporaties, sportverenigingen, stichtingen en deelnemingen garanties en borgstellingen verleend. Bij de afweging</p>	€ p.m.

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel**Bedrag**
(x € 1.000)

voor financiële steun aan een instelling maakt Purmerend een afweging tussen het belang van de publieke taak en de financiële risico's. Garantstelling kan worden ingezet als middel om een of meer beleidsdoelen te realiseren. Conform artikel 16 lid 3 uit de Financiële Verordening 2025 van de gemeente Purmerend worden financiële risico's samenhangend met door de gemeente verstrekte garanties en borgstellingen meegewogen in de berekening van het benodigde weerstandsvermogen. Per 31 december 2024 heeft de gemeente in totaal € 1.912 miljoen aan waarborgen en garanties afgegeven. Dit betreft voornamelijk € 1.770,3 miljoen achtervang WSW (Volkshuisvesting), € 125,3 miljoen garantstellingen aan de Stadsverwarming Purmerend (SVP) en € 16,0 miljoen garantstellingen aan de HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC). De resterende garantstellingen betreffen Stichting Wonen en Zorg, Maatschappelijke instellingen en sportverenigingen. Op 28 september 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met raadsbesluit 1587205 inzake wensen en bedenkingen leningplafond SVP 2023-2026. In dit raadsbesluit is een borgstelling afgegeven voor de periode juli 2023 tot en met juni 2026 van € 65 miljoen. Waarbij het borgstellingsplafond ten aanzien van de langlopende geldleningen maximaal € 123 miljoen bedraagt. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit.

Beheersmaatregel: Er worden geen aparte beheersmaatregelen ingezet voor de WSW achtervangpositie. Voor de beheersing van de garanties aan HVC en SVP neemt de gemeente actief deel aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Dit risico wordt op p.m gesteld omdat de afgelopen jaarrekeningen van beide deelnemingen een positief resultaat laten zien, op de jaarrekening 2023 van SVP na. Ook hebben beide deelnemingen een positieve meerjarenraming opgesteld. Dit risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Onderwerp: Fiscaliteiten

€ 1.200

Omschrijving: De gemeente draagt diverse rijksbelastingen af. Dit betreffen met name loonbelasting, vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Het fiscaal landschap is ingewikkeld. Het risico bestaat dat de gemeente fiscale wetgeving toepast of interpreteert waar de Belastingdienst een ander standpunt over heeft. De gemeente loopt dit risico ten aanzien van aangiften die nog niet definitief zijn vastgesteld door de Belastingdienst. Ook loopt de gemeente dit risico op moment dat de Belastingdienst een boekenonderzoek bij de gemeente komt uitvoeren. Indien de Belastingdienst op het standpunt staat dat de gemeente de fiscale wetgeving onjuist heeft toegepast, en hier eventueel bij de rechter in het gelijk over wordt gesteld, loopt de gemeente het risico op een naheffing. Ook heeft de Belastingdienst de mogelijkheid om indien van toepassing nog 5 jaar terug te vorderen en de naheffing te verhogen met een boete.

Beheersmaatregel: Bij complexe fiscale vraagstukken maakt de gemeente gebruik externe fiscaal deskundigen. Het risico en risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Onderwerp: Klimaatveranderingen

€ 464

Omschrijving: De gemeente ervaart de gevolgen van klimaatverandering. Eens in de zoveel jaar doen zich extreme wateroverlast, droogte of storm voor. Recent heeft zomerstorm Poly (juli 2023) voor hoge gemeentelijke herstelkosten ten aanzien van de bomen gezorgd. Het risico op schade in de openbare ruimte als gevolg van klimaatverandering neemt naar verwachting toe. Gezien de onzekere aard van de klimaatrisico's is dit onderwerp opgenomen in het weerstandsvermogen waarbij als uitgangspunt is gehanteerd de herstelkosten inzake zomerstorm Poly (1,9 miljoen) vermenigvuldigd met een kans van voordoen van 10% en de structurele factor van 2,5.

Beheersmaatregel: De klimaatopgave maakt integraal onderdeel uit van alle planvorming die de gemeente onderhanden heeft voor de openbare ruimte: van het gemeentelijke rioleringsplan tot de actualisatie van het IBOR. Het risicobedrag is ongewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.

Onderwerp: Afrekening subsidies

€ 1.310

Omschrijving: De gemeente ontvangt diverse subsidies en specifieke uitkeringen. Er zijn de afgelopen jaren diverse grote en complexe specifieke uitkeringen ontvangen maar ook diverse subsidies vanuit de Provincie. De diverse specifieke uitkeringen en subsidies worden vaak als voorschot, of deels als voorschot aan de gemeente beschikbaar gesteld. Aan de voor de gemeente beschikbaar gestelde subsidies en specifieke uitkeringen zijn bestedingsvoorwaarde verbonden. Het risico bestaat dat de gemeente niet aan alle gestelde bestedingsvoorwaarden voldoet en de verstrekkende instanties een deel van de verstrekte voorschotten terugvraagt. Daarnaast heeft het Kabinet in het hoofdlijnenakkoord voornemens om de specifieke uitkeringen deel uit te laten maken van het gemeentefonds. De exacte impact daarvan is nog

Onderwerp/omschrijving/beheersmaatregel	Bedrag (x € 1.000)
niet bekend en niet meegenomen in deze berekening. Als uitgangspunt is berekend de vooruitontvangen subsidiegelden per einde boekjaar vermenigvuldigd met een kans van voordoen van 10%.	
Beheersmaatregelen: Per subsidietoekenning vind een startgesprek plaats zodat de uitvoerende afdeling weet waaraan zij de subsidiegelden morgen besteden en wat zij moeten verantwoorden. Het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.	
Onderwerp: Regeling voor Vervroegde Uitdiensttreding (RVU)	€ 145
Omschrijving: Medewerkers van de overheid kunnen binnen de gemeente vanaf 31 december 2023 gebruik maken van de regeling voor vervroegde uitdiensttreding (RVU). Deelname aan de RVU is mogelijk voor een periode van maximaal twee jaar en de regeling loopt tot en met 31 december 2028. De RVU uitkering is gelijk aan de fiscale drempelvrijstelling voor de RVU en bedraagt in 2024 € 2.182,- per maand. De maximale RVU-verplichting voor de gemeente Purmerend bedraagt circa € 727.000. Het is niet waarschijnlijk dat alle medewerkers die daar recht op hebben gebruik zullen maken van de RVU. Om die reden is 20% van het totale risico meegenomen (20% x € 727.000,- = € 145.000,-). Daarnaast staat in artikel 2.11 lid 2 dat indien medewerkers aanspraak willen maken op de RVU regeling over de jaren 2026 tot en met 2028 dat zij dat uiterlijk op 31 december 2025 schriftelijk moeten hebben vastgelegd. Vanaf 1-1-2026 zal er dan ook geen risico meer zijn voor deze medewerkers en zullen al deze RVU- verplichtingen ondergebracht zijn in de voorziening.	
Beheersmaatregelen: Er is geen aparte beheersmaatregel getroffen. Indien een medewerker gebruik maakt van de RVU wordt de maximale verplichting in de jaarrekening opgenomen. Het risicobedrag is gewijzigd ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de begroting 2025.	
Totaal benodigd weerstandsvermogen:	€ 70.425

Ontwikkeling verhouding benodigd weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

(bedragen x € 1 miljoen)	2022	2023	2024
Beschikbare weerstandscapaciteit	51,3	64,8	64,0
Benodigd weerstandsvermogen	42,6	61,8	70,4
Ratio	1,20	1,05	0,91

Beoordeling benodigd weerstandsvermogen en beschikbare weerstandscapaciteit

In deze weergave is duidelijk zichtbaar dat zowel de weerstandscapaciteit als het benodigd weerstandsvermogen over de afgelopen jaren zijn gestegen. De ratio is gedaald ten opzichte van 2023. Dit omdat er thans rekening gehouden wordt met een hogere buffer vanwege de algemene economische situatie, ondanks dat de beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen (lees algemene reserve).

Afdekking van de risico's op de middenlange en lange termijn

Met ingang van de opstelling van de rekening 2015 zijn gemeenten verplicht een vijftal kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op te nemen. De invoering van de betreffende kengetallen heeft louter tot doel een beter inzicht te verschaffen in de financiële positie van de gemeente, voor de vergelijking met andere gemeenten. Deze getallen dienen niet om te komen tot een normering (wat is goed, wat is slecht). Het gaat om de volgende kengetallen:

Financiële kengetallen inclusief signaleringswaarden

	Rekening 2023	Begroting 2024	Rekening 2024	Cat. A (minst risicovol)	Cat. B (neutraal)	Cat. C (meest risicovol)
1A Netto schuldquote	81,9%	124,3%	91,9%	< 90%	90 - 130%	> 130%
1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	81,2%	123,7%	84,9%	< 90%	90 - 130%	> 130%
2 Solvabiliteitsratio	22,3%	14,4%	21,1%	> 50%	20 - 50%	< 20%
3 Grondexploitatie	7,7%	8,3%	8,1%	< 20%	20 - 35%	> 35%
4 Structurele exploitatieruimte	3,6%	2,3%	2,9%	> 0%	0%	< 0%
5 Belastingcapaciteit	90,0%	90,1%	94,5%	< 95%	95 - 105%	> 105%

Algemene toelichting op de kengetallen

Voor de beoordeling van de financiële positie van gemeenten is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans. De kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit brengen tot uitdrukking of een gemeente over voldoende structurele baten beschikt en welke mogelijkheid de gemeente heeft om de structurele baten op korte termijn te vergroten. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De **netto schuldquote** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. De **solvabiliteitsratio** drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal **grondexploitatie** geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De relevantie van het kengetal **structurele exploitatieruimte** is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de gemeenten wordt de **belastingcapaciteit** gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt).

Een afzonderlijk kengetal zegt nog weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken

voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente.

De solvabiliteitsratio

In oktober 2020 heeft de raad ingestemd (besluit 152928g) met het verbeteren van de solvabiliteit van Purmerend de komende jaren met als streven een solvabiliteit van 20%. De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het eigen vermogen 2024 is in de berekening nog wel inclusief € 10,2 miljoen gerealiseerd resultaat. Hier is nog geen rekening met de resultaatbestemming 2024, waarmee de raad nog moet instemmen. De opbouw van de solvabiliteitsratio is als volgt:

	Realisatie	Realisatie	Realisatie
	2022	2023	2024
A. Eigen vermogen	94.098101.345	101.345108.685	
B. Totaal passiva	442.136454.428	521.148	
Solvabiliteit (A:B)	21,3%	22,3%	21,1%

In deze jaarrekening daalt de solvabiliteit licht op het niveau van 2022 en wordt de grens van 20% gehandhaafd. In het huidige beeld is dit naar verwachting incidenteel. Het komt door hoge rekeningresultaten en een dalende schuldquote als gevolg van nauwelijks investeringen en hogere extra inkomsten (Spuk's en algemene uitkering) en winstneming grondexploitaties. Purmerend moet de komende jaren extra lenen gezien het hoge investeringsniveau (dit zal met name de bouw van scholen en ander gemeentelijk vastgoed betreffen), waarbij de verwachting is dat de schuldquote zal stijgen en de solvabiliteitsratio weer zal gaan dalen.

3 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding. Deze paragraaf bevat een toelichting op het beleidskader, kwaliteitsniveau, onderhoudsplan en de financiën van de goederen op het gebied van:

- Openbare ruimte
- Riolering
- Sportaccommodatie
- Onderwijshuisvesting
- Gemeentelijk vastgoed

In de financiële begroting, paragraaf Investerings, zijn de investeringsuitgaven per beleidsterrein voor de komende vier jaren opgenomen. In onderstaand overzicht wordt een totaalbeeld gegeven van de staat van onderhoud van de kapitaalgoederen. Dit wordt verder in de paragraaf nader toegelicht.

Overzicht onderhoud kapitaalgoederen

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhouds plannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties [realisatie 2024]	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Wegen		C/B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 4,3 mlj. Exploitatie: € 7,6 mlj.	Ja	Ja
Civiele kunstwerken		C/B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 2,3 mlj. Exploitatie: € 3,9 mlj.	Ja	Ja
VRI's en openbare verlichting		C/B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 0,4 mlj. Exploitatie: € 2,7 mlj.	Nee	N.v.t.
Groen en speelvoorzieningen	Bomenplan Purmerend 2020-2040 Groenplan Purmerend 2019-2022	B	Integraal Beheerplan 2022-2026	Vervanging: € 1,1 mlj. Exploitatie: € 13,2 mlj.	Nee	N.v.t.
Riolering	Gemeentelijk Rioleringsplan Purmerend en Beemster 2018-2023		Nieuw Gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma Purmerend 2025-2030 in voorbereiding	Vervanging: € 12,0 mlj. Exploitatie: € 8,2 mlj.	Nee	N.v.t.
Water	Grondwaterbeleidsplan 2018-2023		Uitvoeringsplan Klimaatadaptatie Zaanstreek-Waterland 2021-2024 en Beemster 2021	Investering klimaatadaptatie: € 1,0 mlj.	Nee	N.v.t.

Categorie	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheer- en onderhouds plannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties [realisatie 2024]	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?
Sport	Exploitatie overeenkomst met Spurd 2008	NEN 2767	MJOP 10 jaar	€20.349,-	N.v.t.	Ja
Onderwijs gebouwen	Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Purmerend 2015' (2015/1156735) IHP2021	NEN 2767	Onderhoud is voor schoolbesturen	€153.223,-	N.v.t.	Ja
Overige gemeentelijk vastgoed	Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017	NEN 2767 niveau 2	MJOP 10 jaar	€978.964,-	Nee	Ja

1. Openbare ruimte

Beleidskader

De openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen zoals wegen, groen en speelvoorzieningen, bruggen, kades, openbare verlichting en verkeersregelinstanties.

Kwaliteitsniveau

De Kwaliteitscatalogus van CROW (kennisinstituut voor de openbare ruimte) deelt de technische kwaliteit van de openbare ruimte op in vijf categorieën (A+, A, B, C en D). Kwaliteitsniveau A staat voor een hoog kwaliteitsniveau en kwaliteitsniveau D staat gelijk aan het hebben van een slecht onderhoudsniveau/onderhoudsachterstanden; deze delen van de openbare ruimte zijn niet acceptabel of hadden al vervangen moeten zijn. De openbare ruimte in Purmerend en Beemster werd op kwaliteitsniveau C onderhouden en groen op B-niveau. Met het vaststellen van de nieuwe beheerplannen in 2022 is het gewenste kwaliteitsniveau gelijk getrokken voor alle beheerdisciplines op B niveau. Komende jaren zal er naar dit niveau toegewerkt worden.

Beheerplan

In september 2022 is het nieuwe integrale beheerplan (IBOR) vastgesteld door de gemeenteraad. Dit plan kent een looptijd van 2023-2026. Met het vaststellen van dit document is de ambitie uitgesproken om de komende jaren te groeien naar het onderhouds- kwaliteitsniveau B. Hiervoor zijn ook de financiële middelen beschikbaar gesteld. Echter nu blijkt dat een periode van 4 jaar niet realistisch is om het volledige areaal op B-niveau te krijgen. Dit in verband met de interne en de externe capaciteit en de bereikbaarheid van de stad. Het is realistischer om dat in een periode van 10 jaar te doen (inmiddels 2 jaar verstreken). In 2025/2026 wordt het IBOR geactualiseerd aan de hand van de op dat moment geldende stand van zaken.

Financiën

In de meerjarenbegroting zijn de benodigde investeringen in kapitaalgoederen van de openbare ruimte opgenomen. Ook de kosten die gepaard gaan met het inlopen van eventuele onderhoudsachterstanden zijn hierin opgenomen. In 2022 is de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld ter egalisatie van schommelingen in de uitvoering van

het integrale beheerplan. In 2024 is per saldo € 1,4 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte.

2. Riolering

Beleidskader

Riolering zorgt voor de afvoer van ons afvalwater, waardoor risico's voor de volksgezondheid en overlast worden beperkt. Sinds 1 januari 2024 zijn meerdere losse wetten en regelingen over de fysieke leefomgeving vervangen door de Omgevingswet. De gemeentelijke watertaken zijn ongewijzigd. Het gemeentelijk beleid geeft invulling aan de zorg voor afvalwater, hemelwater en grondwater en is vastgelegd in het gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma (WRP) en het Grondwaterbeleidsplan. Het Water- en Rioleringsprogramma Purmerend 2025-2030 is in 2024 voorbereid en wordt in 2025 ter vaststelling aangeboden aan de raad. Het geactualiseerde Grondwaterbeleidsplan is onderdeel hiervan. Met de regiogemeenten en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) werken we samen aan planvorming en opgaves.

Kwaliteit

De gemeente Purmerend, het Waterschap (HHNK), PWN en de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland werken intensief samen aan het invullen van de watertaken. We streven ernaar de kosten te beperken en de kwaliteit van het beheer te verhogen. Deze samenwerking in de waterketen is eind 2020 met 10 jaar verlengd om samen verder te verbeteren en effectief in te spelen op de vele nieuwe ontwikkelingen.

Onderhoud

Inspectie van riolering vindt plaats nadat de helft van de verwachte levensduur van een riool is verstreken, in de regel bij een ouderdom hoger dan 20 jaar. Door de slechte bodemopbouw is de levensduurverwachting van de gemeentelijke riolering relatief kort, gemiddeld 45 jaar. De frequentie, na 20 jaar, is risicogestuurd en afhankelijk van de functie en het verwachte verloop van de kwaliteit in de tijd. Bij bedrijfskritische onderdelen als afsluiters, persleidingen en vrijvervalleidingen, overstorten en lozingspunten van persleidingen/grote lozers gelden specifieke frequenties. Afgelopen jaren is begonnen met het oppakken van de uitgestelde rioolvervangingen. Komende jaren staan er zowel in Beemster als in Purmerend veel vervangingen in de planning. Daarbij maken we gebruik van verschillende technieken zoals ook het relinen, waarbij de overlast voor de buurt wordt geminimaliseerd.

Financiën

Om het rioolstelsel in de gemeente te beheren, te vervangen en te verbeteren zijn investeringen noodzakelijk. De kapitaallasten ten gevolge van deze investeringen, de exploitatiekosten, BTW en personele kosten en overhead leiden tot de totale rioollasten die door de rioolheffing gedekt worden. De voorziening rioolheffing bedraagt circa € 1,6 miljoen ultimo 2024. De voorziening rioolheffing wordt gebruikt om een 100% kostendekkend systeem te bewerkstelligen: voor- en nadelen op de opbrengst van de heffing en de lasten worden geëgaliseerd met de voorziening.

3. Sportaccomodatie

Beleidskader

Kapitaalgoederen die onder het programma sport vallen, zijn het zwembad, de sporthallen, gymzalen en buitensportaccommodaties. De exploitatie, inclusief dagelijks onderhoud, van de sportaccommodaties zijn ondergebracht bij Stichting Spurd. Afspraken zijn vastgelegd in een exploitatieovereenkomst uit 2008. Voor het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties geldt een subsidieregeling.

Kwaliteitsniveau/ Onderhoudsplan

Om de kwaliteit van de binnensportaccommodaties in kaart te brengen zijn er sinds 2019 door een externe partij voor alle afzonderlijke accommodaties rapportages opgesteld op grond van NEN 2767. Deze rapportage geeft inzicht in de bouwkundige staat van de accommodaties. Uit deze rapportage is een meerjarenonderhoudsplan voortgekomen welke in kaart brengt waar onderhoud op uitgevoerd moet worden. Het uitvoeren van het onderhoud valt onder de verantwoordelijkheid van Stichting Spurd en dit wordt periodiek geëvalueerd. In overleg met Stichting Spurd worden jaarlijks de onderhoudsplannen bekeken en vernieuwd. Eens per vier jaar wordt er door een externe partij een herinspectie op basis van NEN 2767 uitgevoerd, tussentijdse mutaties worden door Vastgoed verwerkt. Voor de buitensportaccommodaties zijn eveneens meerjarenonderhoudsplannen opgesteld door Stichting Spurd, welke jaarlijks worden besproken met de gemeente.

Financiën

Grote investeringen voor de binnen- en buitensportaccommodaties worden door Stichting Spurd aangevraagd en vervolgens opgenomen in de kredietvoorstellen van de p&c cyclus van de gemeente. Het planmatig en dagelijks onderhoud wordt uitgevoerd door Stichting Spurd en wordt bekostigd d.m.v. een subsidieregeling.

4. Onderwijshuisvesting

Beleidskader

De gemeente heeft op grond van de onderwijswetgeving een zorgplicht voor de huisvesting van scholen voor het basis-, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs. Deze zorgplicht is nader uitgewerkt in de 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Gemeente Purmerend 2015' (2015/1156735). In de bijlage van deze verordening wordt de vergoeding van de normbedragen benoemd. De normbedragen en de indexering worden jaarlijks aangepast en vastgesteld. De regeling bevat vrij gedetailleerde 'spelregels' voor de schoolbesturen en het gemeentebestuur op het terrein van de onderwijshuisvesting. In de verordening is bepaald dat schoolbesturen in Purmerend jaarlijks aanvragen kunnen indienen voor huisvestingszaken, waaronder voor nieuwbouw, uitbreiding en eerste inrichting/onderwijsleerpakket.

Integraal huisvestingsplan onderwijs

In tegenstelling tot het overige gemeentelijk vastgoed zijn bijna alle schoolgebouwen niet juridisch in eigendom van de gemeente, maar van de schoolbesturen. Het beheer en onderhoud van deze gebouwen is primair de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. De schoolbesturen ontvangen hiervoor rechtstreeks middelen van het rijk. De gemeente blijft verantwoordelijk voor uitbreiding en

nieuwbouw van onderwijshuisvesting. Er zijn enkele schoolgebouwen die de gemeente niet heeft overgedragen, dit zijn gebouwen die een multifunctionele invulling hebben.

Er is in 2024 een nieuw Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) opgesteld. Dit plan is opgesteld samen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Er is een gezamenlijke koers uitgezet hoe de gemeente de huisvestingsopgave vorm gaat geven. Hierbij is inzichtelijk gemaakt wat er nodig is om binnen de wijken en de dorpen en de diverse gebiedsontwikkelingen de toekomstige huisvestingsopgave voor onderwijs, kinderopvang en bewegingsonderwijs te realiseren. Het IHP 2025 is een belangrijke verbetering ten opzichte van het IHP2021 omdat het volledig aansluit op de ontwikkeling van Purmerend2040, op IKC vorming en de zorg voor afdoende bewegingsonderwijs naar de wettelijke normen afgestemd op de staat van het bestaande vastgoed. De raad heeft dit nieuwe IHP op 27 maart 2025 vastgesteld.

Onderhoudsplan

Het onderhoud van de schoolgebouwen en daarmee het opstellen van onderhoudsplannen is de verantwoordelijkheid van schoolbesturen. Uitzondering hierop zijn de gebouwen die niet zijn overgedragen aan de schoolbesturen, voor deze gebouwen zorgt de gemeente voor een onderhoudsplan.

Verduurzamen

De gemeente wil haar duurzaamheidsdoelstellingen gaan realiseren door ook te investeren in energieneutrale maatregelen bij onderwijshuisvesting. Sinds 1 januari 2021 moeten alle nieuwbouwplannen volgens BENG (Bijna energie neutrale gebouwen) worden gerealiseerd. In het IHP is deze norm het uitgangspunt in de bekostiging.

5. Gemeentelijk vastgoed

Beleidskader

Het beleid betreffende het gemeentelijk vastgoed is ten tijde van het opstellen van de begroting vastgelegd in de 'Nota Gemeentelijke Gebouwen Purmerend 2017'. Aan de hand van een aantal vastgestelde criteria (financieel, strategisch en functioneel) is het vastgoed beoordeeld op de bijdrage die het levert aan de uitvoering van het gemeentelijk beleid. Dit heeft geleid tot het benoemen van een aantal panden die om die reden ofwel in eigendom worden gehouden, ofwel voorlopig in eigendom worden gehouden of tenslotte verkocht/ afgestoten worden. Het vastgoed waarmee geen strategische- of beleidsdoelen zijn gediend, worden (op termijn) zoveel mogelijk afgestoten. Deze objecten worden afgestoten of verkocht wanneer de juiste gelegenheid zich voordoet of door deze actief op de markt te brengen.

Kwaliteitsniveau

Het gemeentelijk vastgoed wordt beoordeeld op basis van de norm NEN 2767. In het beleid worden 5 verschillende conditiescores gehanteerd waarbij 1 een uitstekende conditie is en 5 een zeer slechte conditie. Afhankelijk van de groep waarin het vastgoed is ingedeeld, dient het aan een minimaal conditieniveau te voldoen. Het gemeentelijk vastgoed bevindt zich in de categorie kernvastgoed en dient daarmee minimaal aan de conditiescore 3 (=goede conditie) te voldoen. Met de toepassing van deze condities wordt toegezien op de kwaliteit van de gebouwen. Wel is het zo dat bij een eventuele verkoop de opbrengst mogelijk beïnvloed kan worden door een onderhoudsachterstand.

Verduurzamen

We investeren in het verduurzamen van het gemeentelijke vastgoed. Het streven is om te komen tot een label A voor 2030 voor panden die nog niet voldoen aan het A-label. In een aantal gevallen worden deze werkzaamheden gecombineerd met het benodigde onderhoud aan deze panden (bijvoorbeeld het overlagen van de dakbedekking in combinatie met het aanbrengen van zonnepanelen).

Onderhoudsplan

Alle objecten die de afgelopen jaren in beheer waren, zijn beoordeeld op hun onderhoudstoestand door middel van een NEN 2767 inspectie, die is uitgevoerd door een externe partij. Uit deze inspectie is een rapportage opgesteld die inzicht geeft in de onderhoudsstaat van de objecten. Uit deze rapportage is een Meerjaren Onderhoudsplan voortgekomen dat in kaart brengt waar onderhoud op uitgevoerd moet worden. De kosten van zowel het dagelijks als planmatig onderhoud worden opgenomen in de MJOP. Het saldo van al deze ramingen binnen het MJOP geeft het benodigde onderhoudsbudget voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Het onderhoud van de verduurzamingsmaatregelen zal indien nodig, na realisatie van de maatregelen, in de Meerjaren Onderhoudsplanung (MJOP) worden opgenomen. Eens per vier jaar wordt er door een externe partij een herinspectie op basis van NEN 2767 uitgevoerd, tussentijdse mutaties in de MJOP worden door Vastgoed bijgehouden en verwerkt.

4 Grondbeleid

Algemeen

De paragraaf grondbeleid is, op grond van het Besluit begroting en verantwoording (BBV), een verplicht onderdeel in de begroting en de jaarrekening. De paragraaf in de begroting moet bevatten:

1. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
2. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
3. Een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
4. Een onderbouwing van de geraamde winstneming;
5. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

De paragraaf in de jaarrekening bevat de verantwoording van hetgeen in de begroting is opgenomen. In de jaarrekening heeft de paragraaf de functie van terugblik.

Visie en uitvoering grondbeleid Purmerend

In december 2024 is in Purmerend een nieuwe Nota grondbeleid vastgesteld. De nota geeft kaders voor de manier waarop invulling wordt gegeven aan de gemeentelijke rolname binnen projecten, het afwegen van belangen, het fasegewijs werken en het creëren van zowel ruimtelijke, financiële als maatschappelijke meerwaarde binnen gebiedsontwikkelingen.

De nota grondbeleid geeft meer ruimte voor een actieve ontwikkelrol van de gemeente. Was voorheen te zien dat we als gemeente voornamelijk een faciliterende rol innamen, wordt steeds vaker actief grondbeleid overwogen of toegepast. Dat komt bijvoorbeeld tot uiting in het vaststellen van nieuwe grondexploitaties, het vestigen van een gemeentelijk voorkeursrecht op gronden of het doen van strategische aankopen.

Informatievoorziening MPG

In aanvulling op de jaarrekening wordt jaarlijks het meerjarenprogramma grondexploitaties (MPG) aan de raad ter vaststelling voorgelegd. Het MPG is een rapportage met informatie over de voortgang van de lopende grondexploitaties en het faciliterend grondbeleid. In het MPG kijken we terug op het afgelopen jaar en vooruit naar de komende jaren. Er wordt inzicht gegeven in het totale aanbod aan woningbouw- en bedrijventerreinprogrammering op de korte en lange termijn. De te verwachten ontwikkelingen vertalen we financieel. Tevens wordt een onderbouwing gegeven van de winstneming, de stand en verwachte ontwikkeling van de bestemmingsreserve gronden en inzicht in de risico's binnen de grondexploitaties. Korthedshalve verwijzen we voor een uitgebreide toelichting over de voortgang in de gebiedsontwikkelingen naar het MPG 2025. Tevens verwijzen we

naar de Paragraaf 'weerstandsvormogen en risicobeheersing' waarin ook de risico's en reserves van het grondbeleid staan.

Kostenverhaal

De Omgevingswet maakt het voor een gemeente mogelijk regietaken krachtig ter hand te nemen zonder zelf per definitie ontwikkelaar te zijn bij de productie van bouwgrond. De gemeente kan aan de initiatiefnemer/eigenaar van een locatie eisen stellen voor ontwikkeling van de gehele locatie. De wet biedt een basis om met initiatiefnemers privaatrechtelijke overeenkomsten aan te gaan waarbij we, naast het stellen van kwaliteitseisen, afspraken maken over het kostenverhaal.

De afspraken om te kunnen komen tot de realisatie van een particulier initiatief worden doorgaans vastgelegd in een intentieovereenkomst (IO) en vervolgens een anterieure overeenkomst (AO). In de overeenkomst passeren een groot scala aan onderwerpen de revue. Een belangrijk element is het kostenverhaal. In Purmerend is dit onder te verdelen in het betalen van de gemeentelijke plankosten, gebiedsoverstijgende kosten (nota GKP) en voor sommige gebieden een gebiedseigen kostenverhaal in de vorm van een Aanvullingsbesluit.

De te betalen plankosten worden nagenoeg altijd op basis van een vaste, vooraf overeengekomen prijs contractueel vastgelegd. Indien de werkelijk gemaakte plankosten afwijken van de door de initiatiefnemer betaalde bijdrage wordt het saldo tussen de betaalde bijdrage en de werkelijk gemaakte plankosten verrekend via de bestemmingsreserve gronden. De middelen die beschikbaar komen door de betaalde bijdragen voor de GKP of aanvullingsbesluiten moeten ingezet worden voor investeringen die aan die kostenverhaalsbesluiten zijn gerelateerd.

Mochten initiatiefnemers geen overeenkomst willen aangaan, dan kent de Omgevingswet mogelijkheden tot het verplichten van het kostenverhaal. Bij het nemen van een ruimtelijk besluit waarmee een locatieontwikkeling mogelijk wordt moeten we vaststellen of het kostenverhaal is verzekerd en of het stellen van locatie-eisen nodig is. Als dat niet het geval is, dan kan de gemeente door het vaststellen van kostenverhaalregels de kosten die daarmee samenhangen afdwingen.

Vennootschapsbelasting

De gemeentelijke grondexploitaties gelden als een activiteit die zich kwalificeert als onderneming voor de vennootschapsbelasting (VPB). Een toelichting op de uitwerking hiervan en de financiële consequenties zijn terug te vinden in het onderdeel 'overhead, VPB en onvoorzien'.

Richtlijnen verslaglegging grondexploitaties en resultaatbestemming

Voor lopende grondexploitaties gelden vanuit de notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2023) van de Commissie BBV de volgende richtlijnen:

- de looptijd van een grondexploitatie is maximaal 10 jaar. Afwijken van deze termijn mag, mits de gemeenteraad besluit tot aanvullende beheersmaatregelen. Er zijn per 31-12-2024 geen grondexploitaties met een looptijd langer dan 10 jaar.

- de rentetoe-rekening aan grondexploitaties wordt gebaseerd op de werkelijke rente over het vreemd vermogen, gedurende 2024 was dit 1,25%, dit geldt zowel in geval van een negatief saldo (rentelast) als bij een positief saldo (rentebaten);
- de disconteringsvoet voor alle grondexploitaties is 2%. Deze disconteringsvoet is de grondslag voor het bepalen van de Netto Contante Waarde;
- de hoogte van een verliesvoorziening voor een negatieve grondexploitatie wordt bepaald aan de hand van de (negatieve) netto contante waarde van de grondexploitatie.

Bij het verwerken van gerealiseerde, dan wel nog te realiseren winsten en verliezen ten aanzien van grondexploitaties, hanteren we binnen de volgende methodiek:

Verliesneming

Zodra de verwachting is dat een grondexploitatie met verliesgevend resultaat zal worden afgesloten, wordt het verlies verwerkt in het resultaat. Dit vindt plaats door een verliesvoorziening te treffen. Bij een verliesgevende grondexploitatie wordt per project bekeken en vastgesteld hoe de dekking van het verlies ingeregeld wordt. Dit is regulier de bestemmingsreserve gronden danwel de reserve woningprogrammering (voor sociaal programma).

Winstneming

Winstneming vindt plaats bij het afsluiten van een grondexploitatie en/of tijdens de looptijd. De bepaling van de winstneming volgt de BBV-richtlijnen. We hanteren het uitgangspunt dat winstneming 50% ten gunste van de algemene reserve en 50% ten gunste van de bestemmingsreserve gronden komt. Zo dragen de grondexploitaties bij aan de solvabiliteit van de gemeente en het weerstandsvermogen voor stedelijke ontwikkelingsprojecten. Op basis van de analyse van het MPG 2024 is besloten bij de jaarrekeningen 2024 en 2025 100% van de winst van de grondexploitaties toe te voegen aan de bestemmingsreserve gronden zolang de winstneming van Baansteer noord achterblijft als gevolg van de stroomproblematiek en de solvabiliteit van de gemeente meer dan 20 procent bedraagt.

Actuele prognoses grondexploitaties

In onderstaande tabellen zijn de looptijd, actuele boekwaarden en de verwachte eindresultaten van de grondexploitaties (BIE) weergegeven.

Tabel: Verwachte resultaten Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

Projecten (bedragen in € mln.)	Looptijd	Boekwaarde (31-12-2024)	Resultaat 2025 (NCW)
<i>Positieve Grexen</i>			
Baanstee Noord	2031	-18,02	44,80
Kop West	2026	4,48	4,08
Seniorenhof	2028	-0,02	0,13
Subtotaal positieve grexen		-13,56	49,01
<i>Negatieve Grexen</i>			
BOL	2028	-3,92	-2,15
Waterlandkwartier	2033	-1,13	-5,55
Wheermolen Oost	2032	-4,80	-5,31
Subtotaal negatieve grexen		-9,85	-36,92
<i>Af te sluiten grexen</i>			
Steltloper 8	2025	0,63	0,56
Verzetslaan	2025	0,36	0,35
Subtotaal af te sluiten grexen		0,98	0,91
Totaal		-22,43	37,53

Tabel: Winstneming over 2024

Tussentijdse winstneming (in € mln)	Eindwaarde	Projectspecifieke risico's	Percentage winstneming	Genomen winst t/m 2023	Winstneming 2024
Baanstee Noord	51,46	2,04	32%	15,24	0,49
BOL	-2,33	0,39	1%	-	-
Kop West	4,25	-	94%	4,07	-
Seniorenhof	0,14	0,03	0%	-	-
Steltloper 8	0,57	-	100%	-	0,57
Verzetslaan	0,36	-	100%	0,12	0,24
Waterlandkwartier	-6,63	8,90	0%	-	-
Wheermolen Oost	-6,22	4,76	0%	-	-
Totaal	41,60	16,12		19,43	1,30

De grondexploitaties Steltloper 8 en Verzetslaan zijn afgesloten. De reserve gronden sluit ultimo 2024 op een bedrag van € 3,4 miljoen inclusief de definitieve winstneming op de afgesloten grondexploitaties en de tussentijdse winst- en verliesneming op de niet afgesloten grondexploitaties. Voor de grondexploitaties is een benodigd weerstandsvermogen berekend afgezet tegen weerstandscapaciteit in de algemene reserve. Het benodigd weerstandsvermogen (berekende risico's) is berekend op € 22,3 miljoen (2023: € 21,8 miljoen).

De Beemster Compagnie

V.O.F. De Beemster Compagnie is opgericht in 2011 door de gemeente Beemster en Bouwfonds Ontwikkeling B.V. (thans BPD Ontwikkeling). Het doel is gestalte te geven aan de nieuwbouwoontwikkelingen in Zuidoostbeemster (De Nieuwe Tuinderij) en in Middenbeemster (De Keyser). Deze ontwikkelingen betreffen vanuit de oorspronkelijk gesloten overeenkomst een volledig koopprogramma. In de afgelopen jaren zijn echter ook in overleg met elkaar sociale huur en koopwoningen gerealiseerd. De Beemster Compagnie is een V.O.F. waarvan zowel de gemeente Purmerend als BPD Ontwikkeling 50% eigenaar is. Ook winsten en verliezen worden in deze verhouding verdeeld. De gemeente mag deze winsten pas nemen bij uitkering ervan door de V.O.F. Voor deze ontwikkelingen wordt ieder jaar, samen met het MPG, een actualisatie van de grondexploitaties aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd. Bij vaststelling van het MPG 2024 is besloten "*de grondexploitatie (...) na vaststelling van het saldo te sluiten*". De formele afsluiting van De Nieuwe Tuinderij heeft in 2024 niet plaatsgevonden aangezien er nog afrondende besprekingen waren over de overdracht van het openbaar gebied en de uitkering t.b.v. de aanpassing van de Purmerenderweg.

5 Financiering

Algemeen

Doelstelling

Doel van deze paragraaf is om de raad te informeren over het gerealiseerde treasurybeleid en de beheersing van financiële risico's. Treasury is het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Dit moet plaatsvinden binnen de kaders van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), de Wet fido (Wet Financiering Decentrale Overheden) en de Wet HOF (Wet Houdbare Overheids Financiën). Het doel van deze wet is onder andere om op een verantwoorde, prudente en professionele wijze de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente te regelen.

Gemeentelijke kaders

Onze kaders zijn vastgelegd in de, volgens artikel 212 Gemeentewet, vastgestelde 'Financiële verordening gemeente Purmerend 2025 (raadsbesluit 1607255). Het gaat om kaders voor het uitvoeren van de financieringsfunctie zoals doelstellingen, richtlijnen en limieten die voor het college gelden. In deze verordening is ook het treasuryonderdeel opgenomen waarin de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie is vastgelegd met uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Het bevat met name protocollen voor de dagelijkse uitvoering. De onderwerpen die hierbij aan de orde komen zijn het kasbeheer, het risicobeheer, de financiering en de administratieve organisatie.

Beleidsdoelstelling

De beleidsdoelstelling is om inzicht te hebben in de langetermijnontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verstrekken van garanties is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Hierbij mogen we geen overmatige risico's lopen. Het gebruik van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm is bedoeld als normstellend. De gemeente moet altijd over voldoende geld beschikken voor het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, salarissen en facturen. Hiervoor trekt de gemeente op dagelijkse basis korte geldleningen aan. De financiering van de gemeentelijke investeringen vindt plaats met reserves en voorzieningen – interne middelen – en middels extern aangetrokken geldleningen met een langere looptijd. Om de rente die de gemeente moet betalen over deze aangetrokken leningen te beheersen en de daarmee samenhangende risico's te beperken is het financieringsbeleid van belang.

Ontwikkelingen gemeente Purmerend

Risicobeheer

Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente voorzichtig moet omgaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Er zijn twee wettelijke

normen van toepassing op gemeenten vanuit de Wet fido: een kasgeldlimiet en een renterisiconorm om de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente te beperken. Renterisico is het risico dat de rentelast van een gemeente ineens fors stijgt. Dit kan als een lopende schuld vervalt en er opnieuw financiering nodig is tegen een mogelijk fors hoger rentepercentage. De wetgever stelt daarom eisen aan het maximale jaarlijkse renterisico voor een gemeente (Wet fido). Deze eisen komen tot uitdrukking in de kasgeldlimiet (norm voor leningen met looptijd tot 1 jaar) en de renterisiconorm (norm voor leningen met looptijd vanaf 1 jaar). Deze normen bepalen de speelruimte voor de gemeente om verantwoord en goedkoop te financieren. Beide normen zijn gekoppeld aan de begrotingsomvang.

Renterisico's kunnen worden onderscheiden in:

- het renterisico van de vlottende schuld (de kasgeldlimiet) en
- het renterisico van de vaste schuld (de renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

De gemiddelde vlottende schuld, over 3 maanden gezien, is voor een gemeente gelimiteerd op 8,5% van het begrotingstotaal. Een gemeente mag 3 kwartalen achter elkaar deze limiet overschrijden. De norm wordt getoetst op de eerste dag van het kwartaal. In onderstaande tabel is het kasgeldlimiet over 2024 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Kwartaal	Maximaal % o.b.v. actuele regeling	Berekend maximaal limiet	Vlottende middelen -/- vlottende schuld	Onderschrijding
I	8,50%	-27,8	-3.538	24.281
II	8,50%	-27,8	-1.392	26.427
III	8,50%	-27,8	3.518	31.338
IV	8,50%	-27,8	5.097	32.916

In 2024 is de kasgeldlimiet niet overschreden, ondanks dat gedurende het hele jaar de financieringsbehoefte zoveel als mogelijk is afgedekt met kortlopende financiering. In november 2024 is een lening aangetrokken vanwege de consolidatie van de korte schuld. Op basis van de gegevens in deze jaarrekening voldeden wij gedurende geheel 2024 aan de kasgeldlimietnorm.

Renterisiconorm

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van één jaar of langer) door onder andere het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de leningenportefeuille. De renterisiconorm voorkomt dat een te groot deel van de totale gemeentelijke schuld (met looptijd langer dan 1 jaar) in eenzelfde jaar vervalt en opnieuw financiering nodig is tegen een mogelijk fors hogere rente. Er is in 2024 één langlopende lening aangegaan van € 50 miljoen. Een overschrijding van de renterisiconorm in 2024 is daarom niet aan de orde. In onderstaande tabel is de renterisiconorm (op kas- en contractbasis) over 2024 weergegeven (bedragen x € 1.000):

Renterisiconorm (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2024
1a Rente herziening op vaste schuld opgenomen gelden (o/g)	-
1b Rente herziening op vaste schuld uitgeleende gelden (u/g)	-
2 Rente herziening op vaste schuld (1a -/- 1b)	-
3a Nieuw aangetrokken vaste schuld	50.000
3b Nieuw verstrekte lange leningen	-
4 Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a -/- 3b)	50.000
5 Betaalde aflossingen	34.417
6 Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	34.417
7 Renterisico op de vaste schuld (2+6)	34.417
8 Renterisiconorm	65.457
9a Ruimte onder renterisiconorm (8 -/- 7)	31.040
9b Overschrijding renterisiconorm (7 -/- 8)	-
10 Berekening renterisiconorm:	
11 Begrotingstotaal (primitief 2024)	327.285
12 Het bij ministeriële regeling vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm (11 x 12)	65.457

Externe financiering

a. Portefeuille opgenomen langlopende leningen

De ontwikkeling van de leningenportefeuille op de vaste schulden is in onderstaande tabel weergegeven (bedragen x € 1.000).

Schuldrestant opgenomen leningen per 1 januari 2024	€ 272.971
Nieuw aangetrokken leningen	€ 50.000
Reguliere aflossingen	-€ 34.417
Schuldrestant o/g leningen per 31 december 2024	€ 288.554

Per 31 december 2024 heeft de gemeente 32 langlopende geldleningen o/g met een totaalrestant van ruim € 289 miljoen. Het grootste deel is voor financiering van investeringen en een klein deel wordt doorgeleend: woningbouwcorporaties (€ 1,7 miljoen) en de Rugby Club Waterland (€ 147.000). Het gemiddelde rentepercentage voor 2024 bedraagt 1,24%. De rentepercentages van nieuwe leningen zorgen voor een verdere stijging van het gemiddelde percentage van de totale portefeuille. Begin 2024 blijkt dat de rente voor 10 jaars gelijk/fixe weer licht aan het stijgen is. De stand van de leningportefeuille is eveneens terug te vinden bij de toelichting op de balans.

In 2024 is er één langlopende geldleningen aangetrokken van € 50 miljoen. De specificatie hiervan is:

Instelling	Bedrag	Periode	Rente%
BNG	€ 50.000.000	20 jaar lineair	2,823%

In de begroting 2024 was een financieringsbehoefte opgenomen van maximaal € 115,6 miljoen voor de herfinanciering van leningen en financiering van geplande investeringen. Dit is door vertraging in de uitvoering van de geplande investeringen (o.a. IHP, IBOR kunstwerken en wegen, GRP en tractiemiddelen), vooruitontvangen specifieke uitkeringen in 2024 (uitgaven in 2025 en later, o.a. CDOKE-gelden, IZA/GALA-gelden, NIP, Lokale aanpak isolatie, woningbouw korte termijn), hogere ontvangsten (o.a. Oekraïne, kettingsbeding Oostflank en gemeentefonds), grondverkoop en een voordelig rekeningresultaat. De portefeuille langlopende leningen is per saldo toegenomen met ruim € 15,6 miljoen.

De verklaring van de lagere financieringsbehoefte 2024 is in onderstaande tabel af te leiden:

Ontwikkeling van de schuldenlast (in miljoenen euro's):	Prognose 31-12-2024	Rekening 31-12-2024
Geinvesteerd vermogen:		
(Im-)materiële activa	426,1	370,2
Financiële activa	56,2	65,4
Grondexploitaties	27,1	30,
Totaal aan geïnvesteerd vermogen	509,4	465,8
Eigen vermogen:		
- Algemene reserve en bestemmingsreserves (exclusief resultaat 2024)	77,4	98,5
- Resultaat boekjaar	1,6	10,2
Vreemd vermogen:		
- Langlopende leningen o/g	375,8	288,6
- Voorzieningen	11,2	16,9
- Kortlopende financieringsmiddelen (b.v. kasgeld)	43,4	51,7
Totaal gefinancierd	509,4	465,8
<i>Op basis van bovenstaande bedraagt de schuld per inwoner (basis: 95.168)</i>	<i>5.353</i>	<i>4.895</i>

Duidelijk zichtbaar is dat de lagere stand van de financieringsbehoefte veroorzaakt wordt door vertragingen in investeringstempo van de materiële vaste activa. Dit is een tijdelijk effect. De hogere stand van de financiële vaste activa komt doordat er een agiostorting is verstrekt aan InWest Regio b.v., stortingen aan de Svn voor starters- en duurzaamheidsleningen en een lening aan de bibliotheek Waterland. Daarnaast is de boekwaarde van de grondexploitaties gestegen, omdat per saldo meer investeringen, winstnemingen en per saldo een vrijval op de voorziening zijn geweest dan bouwopbrengsten. De groei van de algemene reserve wordt veroorzaakt door het hoge rekeningresultaat 2024 en bij de bestemmingsreserves door met name Oekraïne en IOR. Dit wordt elders in deze jaarrekening nader toegelicht.

b. Portefeuille kortlopende leningen

In 2024 werd verwacht dat de Europese Centrale Bank (ECB) haar rente relatief hoog zou houden, afhankelijk van de inflatieontwikkeling. De ECB had als prioriteit gesteld om de inflatie onder controle te krijgen, met als uiteindelijk doel deze terug te brengen naar de langetermijndoelstelling van 2%. Dit was een reactie op de inflatie die in voorgaande jaren aanzienlijk was gestegen, deels

door externe factoren zoals de energiecrisis en de naweëen van de coronapandemie. Inmiddels heeft de ECB begin 2025 de rente verlaagd met 0,25% tot 2,75%. Het is de vijfde renteverlaging sinds juni vorig jaar. Toen stond de rente nog op 4%. Met de renteverlaging wil de ECB de consumptie en de investeringen een impuls geven en voorkomen dat de inflatie te ver onder het streefniveau van 2% zakt. Purmerend streeft ernaar zo veel mogelijk gebruik te maken van kortlopende financiering. Dit omdat kortlopende financiering doorgaans goedkoper is dan langlopende financiering. Om die reden wordt er gebruik gemaakt van de rekening courant faciliteit bij de BNG en worden er kasgeldleningen aangetrokken. In 2024 is weer maximaal kort gefinancierd via hoofdzakelijk kasgeldleningen, dit binnen de kaders van de kasgeldlimiet. De rentetarieven hiervoor lagen tussen de 3,35% en 4,05% positief. De rente rekening courant bedraagt 5% (rood staan).

c. Waarborgen en garanties

De gemeente Purmerend heeft garanties verleend voor geldleningen aan diverse organisaties. Het gaat hierbij om woningbouw, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC), Stadsverwarming (SVP) en maatschappelijke instellingen. Bij de afweging voor financiële steun aan een instelling maakt Purmerend een afweging tussen het belang van de publieke taak en de financiële risico's. Garantstelling kan worden ingezet als middel om een of meer beleidsdoelen te realiseren. Als de lening volledig kan worden ondergebracht bij een waarborgfonds, wordt geen gemeentegarantie afgegeven. De omvang van de uitstaande leningen waarvoor we garant staan is opgenomen bij de toelichting op de balans. In 2024 zijn er wijzigingen geweest bij de Stadsverwarming Purmerend en het Waarborgfonds (WSW).

Het Waarborgfonds (WSW)

Het WSW staat borg voor de leningen die woningcorporaties aantrekken voor de bouw van sociale huurwoningen. De achtervang van het WSW is voor 50% van het Rijk en voor 50% van de gemeenten, waarin de bij het WSW aangesloten woningcorporaties werkzaam zijn. Woningcorporaties zijn niet verplicht een lening te laten borgen door het WSW en deel te nemen aan het WSW. Het risico van de achterborgstelling WSW is zeer klein. In 2023 is er ingestemd met één nieuwe generieke achtervangovereenkomst zodat de achtervangpositie van de gemeente uitsluitend worden beheerst door één overeenkomst. Alle voorgaande overeenkomsten worden hiermee vervangen. Deze wijziging is in werking getreden op 1 mei 2024. Deze nieuwe overeenkomst heeft direct geen financiële gevolgen. De aanpassing van de verdeelsleutel kan ertoe leiden dat het risico van onze gemeente toeneemt, omdat we meedelen in de totale leningenportefeuille van een corporatie die ook buiten Purmerend werkzaam is. De kans dat dit risico zich voordoet is echter zeer minimaal.

De leningen aan de woningbouwcorporaties zijn gegarandeerd door het WSW. Op alle leningen is regulier afgelost.

Garantstellingen Stadsverwarming (SVP)

De gemeente Purmerend is 100% aandeelhouder van Stadsverwarming Holding BV (SVP) en staat garant voor de verplichtingen van SVP. SVP had eind 2024 een bedrag van € 110 miljoen langlopende schuld. Deze schuld is volledig van een gemeentelijke borgstelling voorzien. De SVP heeft voor de komende jaren een berekening gemaakt van de benodigde financiering. Dit leningplafond van € 65 miljoen voor de periode 2023-2026 is vastgesteld door de raad (besluit 1587205). Het door de gemeenteraad afgegeven maximale borgstellingsplafond ten aanzien van de

langlopende geldleningen bedraagt maximaal € 123 miljoen. De gemeente staat daarnaast borg voor het rekening-courant krediet van SVP dat € 15 miljoen bedraagt. Daarmee komt de totale borgstelling op maximaal € 138 miljoen uit.

Interne financiering

a. Kortlopende interne financiering (korter dan 1 jaar)

Alle bankrekeningen van de gemeente worden centraal beheerd. De treasury voorziet in de totale financieringsbehoefte van de gemeente, die ontstaat uit het saldo op de bankrekeningen van de lopende uitgaven en inkomsten (exploitatie en investeringen).

b. Langlopende interne financiering (langer dan 1 jaar)

Gemeente Purmerend heeft de financiering centraal geregeld. Voor de gemeentelijke activa wordt bij het verstrekken van leningen gebruik gemaakt van het omslagsysteem. Dit houdt in dat over alle investeringen een gemiddelde rente wordt toegerekend aan de taakvelden, de zogeheten omslagrente. Deze omslagrente wordt aan het begin van elk jaar vastgesteld. Voor het begrotingsjaar 2024 is de omslagrente bepaald op 1,25%. Hierbij beschouwen we als rentelasten:

- *Voor de externe financiering*: het totaal van de rentelasten op de langlopende geldleningen en de kortlopende financiering minus de renteopbrengsten van overtollige middelen.
- *Voor de interne financiering*: de bespaarde rente over de eigen financieringsmiddelen, te weten de reserves en voorzieningen en de omslagrente over de investeringen en deelnemingen.

Als de omslagrente afwijkt van de rente die de gemeente (gemiddeld) op haar opgenomen leningen betaalt, ontstaat een renteresultaat. Het renteresultaat voor 2024 is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

a. De externe rentelasten over korte en lange financiering	+/+	4.154
b. De externe rentebaten (idem)	-/-	<u>-323</u>
Saldo rentelasten en rentebaten		3.831
c1. De rente die aan facilitaire grexen (kostenverhaal) moet worden doorberekend	-/-	0
c2. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend (werkelijke rente lening) betreft Rugbyclub en Wooncompagnie	-/-	-6
c3. De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken(= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (werkelijke rente lening)	+/+	6
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		3.831
d1. Rente over voorzieningen	+/+	0
d2. Rente over eigen vermogen	+/+	<u>0</u>
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0,89%	3.831
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag):		
- MVA integraal gefinancierd (omslagrente)	-/-	-4.239
- FVA-deelnemingen (omslagrente)	-/-	-735
- Voorraad gronden (grexen)	-/-	<u>-435</u>
	1,25%	-5.409
Renteresultaat op het taakveld treasury excl. bespaarde rente	0,36%	-1.578

De boekwaarde van de vaste activa (immaterieel, materieel en financieel) die integraal worden gefinancierd per 1 januari 2024 € 432,7 miljoen. Het rentepercentage van aan taakvelden toe te rekenen rente bedraagt 0,89% (€ 3,85 miljoen/€ 432,7 miljoen). De gemeente rondt dit – met een marge van 0,5% - af naar 1,25% en hanteert dit percentage voor de renteomslag. Alle in de tabel gepresenteerde bedragen zijn verwerkt in de jaarrekening.

Het renteresultaat (afgerond € 1,6 miljoen) nemen we op onder de algemene dekkingsmiddelen (onderdeel eigen financieringsmiddelen). In de Najaarsnota 2024 was rekening gehouden met een renteresultaat van bijna € 1,3 miljoen. Het renteresultaat laat ten opzichte van de Najaarsnota 2024 een verbetering zien door de transitorische rente die is aangepast (door het aantrekken van een langlopende lening in november 2024) en vergoede rente inzake VPB terugbetaling door de belastingdienst.

EMU saldo (wet HOF)

De Europese afspraken die in de wet HOF (Houdbare Overheids Financiën) zijn vastgelegd, gaan over de reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld. Het Rijk en de medeoverheden leveren een gelijkwaardige inspanning hiervoor. De norm voor de gezamenlijke gemeenten is bepaald op een negatief EMU-saldo van 0,34% van het BBP (Bruto Binnenlands Product). Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting. Er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort. Jaarlijks worden de individuele referentiewaarden per gemeente bekend gemaakt (Purmerend 2024 € 16.049.000). Een individuele

EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft.

Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico van een waardedaling op een vordering vanwege het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij door insolventie of deficit. In 2024 is er een uitzetting van middelen geweest bij InWest Regio b.v. door een agiostorting van € 257.935. De deelname van Purmerend hierin is eind 2024 € 1.031.740 en zal de komende jaren oplopen. Daarnaast is er eind 2024 een hypothecaire geldlening verstrekt aan de Stichting Openbare Bibliotheek Waterland ter hoogte van € 1 miljoen in verband met de ontstane financiële problematiek (besluit 1604131). Het bibliotheekpand in Volendam dient hierbij als onderpand (dat een hogere taxatiewaarde heeft). De gemeente Purmerend loopt een beperkt krediet risico over gelden die zijn uitgezet in het kader van haar publieke taak (woningbouwcorporaties, stadsverwarming en derden). Verder maken we geen gebruik van complexe financiële producten zoals derivaten.

Koersrisico

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De gemeente neemt deel in het aandelenvermogen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten, Stadsverwarming Purmerend, HuisVuilCentrale Alkmaar (HVC), ROM InWest en direct via Alliander (netwerkbeheer). Het risico op waardeverlies van deze aandelen is aanwezig en worden daarom actief gemonitord.

Relatiebeheer/saldobeheer

De doelstelling van het kasbeheer is het zoveel mogelijk beperken van de dagelijkse kasoverschotten c.q. kastekorten met inachtneming van het minimaliseren van de rentekosten en het maximaliseren van de rentebaten van de saldi op de diverse gemeentelijke rekeningen.

Het betalingsverkeer in 2024 heeft zo veel mogelijk plaatsgevonden via de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Hieraan ten grondslag ligt de Financieringsovereenkomst voor een krediet- en depotarrangement en elektronisch betalingsverkeer. Op basis hiervan beschikt de gemeente Purmerend over een direct opneembaar krediet via de rekening courant. BNG Bank hanteert in rekening-courant het dagelijks door de European Banking Federation gepubliceerde 1-maands Euribor tarief. Per 31 december 2024 bedroeg het 1-maands Euribor-tarief 3,887%. De bij de BNG aangehouden rekeningen voor belastingen en sociale zaken worden voor de bepaling van het totaal saldo automatisch vereffend.

Daarnaast heeft de gemeente te maken met het zogenoemde schatkistbankieren. Dit verplicht gemeenten om hun overtollige financiën onder te brengen bij het Rijk. Tegelijkertijd hoeft het Rijk dan minder geld te lenen op de financiële markten waardoor de staatsschuld daalt. Bij schatkistbankieren worden de tegoeden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Tot een bepaald bedrag mogen gemeenten hun overtollige financiën wel buiten de schatkist van het Rijk houden. Voor Purmerend bedraagt dit drempelbedrag in 2024 € 6,5 miljoen. Conform de vereisten in het BBV (art 52c), vermelden we in de toelichting op de balans het drempelbedrag en, per kwartaal, het bedrag aan middelen dat Purmerend buiten 's Rijks schatkist heeft aangehouden.

Naast het betalingsverkeer via de BNG vond in 2024 nog beperkt betalingsverkeer plaats via de ABN AMRO bank.

6 Bedrijfsvoering

Algemeen

In de paragraaf Bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. Onder bedrijfsvoering verstaan we het scheppen van voorwaarden en het bieden van ondersteuning voor de uitvoering van de gemeentelijke taken. Dit gebeurt op meerdere vakgebieden, zoals Juridische Zaken, ICT, Financiën en Control, Personeel en Organisatie en meer. Deze functies staan ten dienste van de zorg voor en de dienstverlening aan onze inwoners. Het is nodig dat deze ondersteuning aansluit bij de behoefte. Daarom stemt Bedrijfsvoering haar aanbod af met de teams die diensten leveren aan de inwoners en bedrijven. Die wensen kunnen echter niet onbegrensd zijn. De grenzen liggen in wat de organisatie aankan. Elke activiteit in de gemeente heeft zijn consequenties voor onze organisatie en daarmee ook voor Bedrijfsvoering. Daarover meer hieronder in het stukje Personeel en Organisatie. Ook is het belangrijk om te realiseren dat Bedrijfsvoering niet alleen toeleverancier is aan de andere domeinen. Bedrijfsvoering heeft ook eigen taken die rechtstreeks met onze inwoners te maken hebben, Programma 1 Dienstverlening en Programma 8 Veiligheid gaan daarover. Voorbeelden daarbij zijn het verstrekken van paspoorten en rijbewijzen bij Burgerzaken, of het bestrijden van ondermijning of het organiseren van activiteiten om jeugd op het rechte spoor te houden.

Financiën en control

Financiële functie

Belangrijk is dat de financiële functie aansluit op de wensen en behoeften van bestuur en organisatie. Dit vraagt om: sluiten de systemen nog aan op de gewenste ontwikkelingen, kunnen we efficiënter rapporteren, hebben we de financiën van de groeiopgave goed in beeld. Veel aandacht zal ook gaan naar de bemensing van de financiële functies. Dit is uiterst lastig omdat er sowieso krapte is, maar ook omdat we in een dynamische groeiopgave zitten die specifieke kennis en kunde vraagt (denk aan fiscaliteit, projectcontrol, grondexploitaties). De afgelopen jaren zijn goede resultaten behaald met het zelf opleiden van deskundige lokaal betrokken medewerkers; die lijn willen we voortzetten.

Brede control

De opgaven van Purmerend vragen om een integrale benadering. Per 1-1-2024 is er gestart met een nieuw financieel pakket. Het pakket is zoveel mogelijk geïntegreerd waar we gaan voldoen aan de huidige wetgeving en verbeteringen kunnen aanbrengen om zo efficiënt mogelijk te rapporteren. Tevens gaat onze aandacht uit naar de opzet en verbetering van de planning- en controlcyclus en de daaruit voortvloeiende documenten waarbij beleid en financiën samenkomen. Daarmee wordt een bredere control mogelijk. Financiën en control gaan zich bij de doorontwikkeling meer richten op het geven van integraal advies. Ook zet ze stappen om de vakspecifieke controldisciplines meer te betrekken bij de advisering over risico's en beheersmaatregelen die verbonden zijn aan de

doelen en ambities in de begroting. De focus bij advies ligt op het rechtmatig, efficiënt, effectief en beheerst realiseren van doelen. We verbeteren de uitwisseling van vakkennis en expertise door periodiek afstemmingsmomenten te organiseren. Zo dragen de adviezen bij aan de kwaliteit van de besluitvorming, sturing, beheersing en verantwoording van de organisatie.

Digitalisering, automatisering en doorontwikkeling financiële sturing en advies

We moeten kunnen vertrouwen op een financiële administratie die foutloos is en overzichtelijke informatie levert. We richten ons de komende jaren op digitalisering en automatisering van handmatige werkzaamheden. Door verdergaande automatiseringsmogelijkheden zal deze ontwikkeling zich voortzetten. Per 2024 maken we gebruik van een nieuw financieel systeem, inclusief een vernieuwde begrotingsmodule en een contractmanagementsysteem. De in september 2024 aangeboden Programmabegroting 2025-2028 is reeds gemaakt met het nieuwe financieel systeem.

Inkomende en uitgaande facturen

In ons betaalsysteem zijn alle leveranciers aangemerkt om per direct te betalen als de factuur juist is. Wij hanteren dus een betaaltermijn van 0 dagen. Het betalingsgedrag van de gemeente wordt beoordeeld aan de hand van het aantal dagen dat de leverancier moet wachten op bijschrijving van het gefactureerde bedrag. De gemiddelde betalingstermijn van de gemeente bedraagt 21 dagen. In individuele gevallen is er sprake van termijnoverschrijding. Het beleid is erop gericht om de individuele overschrijdingen terug te dringen. Met de implementatie van een nieuw financieel systeem zullen we ook meer aandacht vragen voor de verplichtingenadministratie die dan ook meer inzicht geeft in de financiële situatie.

Fiscaliteit

Van belang is dat we kunnen laten zien dat onze fiscale beheersing op een voldoende niveau zit. Met onder meer steekproefsgewijze controles tonen we met een redelijke mate van zekerheid aan dat de ingediende belastingaangiften juist zijn. Hiermee voorkomen we verrassingen en geven we uitvoering aan het convenant Horizontaal Toezicht (HT) dat we met de Belastingdienst hebben gesloten. Eind 2020 is er een einde gekomen aan het oude HT en is er een nieuw Doorontwikkeld Horizontaal Toezicht (DHT) gepubliceerd. Dit nieuwe DHT is voor minder belastingplichtigen toegankelijk omdat de criteria voor deelname zijn verhoogd. Tevens komen er veel meer verplichtingen aan de kant van de belastingplichtigen om in DHT te komen en te blijven. Die verplichtingen zien we met name bij de diverse verplichtingen op het gebied van tax control en zelf monitoring die met de Belastingdienst moeten worden gedeeld. Doel van DHT is om veel meer werk bij belastingplichtigen zelf neer te leggen en capaciteit vrij te spelen om weer meer te gaan controleren bij belastingplichtigen zonder DHT. We zijn met de Belastingdienst in gesprek om te kijken wat dit voor ons als gemeente betekent en in hoeverre wij hier adequaat invulling aan kunnen geven. Eén van de eisen is dat de belastingplichtige een tax control framework (TCF) opstelt en implementeert.

Facilitair

Vanaf 2017 tot en met 2024 is het aantal medewerkers op het stadhuis met meer dan 200 medewerkers gegroeid. Dit zorgt in toenemende mate voor ruimtegebrek voor teams. Ook staat het werken met zeer privacygevoelig materiaal zwaar onder druk omdat veel informatie wordt

gewisseld in drukke ruimtes. In 2024 zijn voorzieningen getroffen via maximaal bijgeplaatste bureaus, belcellen en spreekkamers/vergaderruimtes. Hiermee is de druk enigszins verlicht en privacy en rust geboden. Dit is echter niet voldoende om de toegenomen vraag het hoofd te bieden. Wij werken daarom scenario's uit die oplossingen moeten bieden aan het gebrek aan ruimte om samen te werken. Daarbij moet een goede balans worden gevonden tussen aantrekkelijk werkgever blijven en mogelijk financiële consequenties.

Daarnaast is in 2024 de balie van Burgerzaken arbotechnisch afgekeurd en is het een probleem dat we mindervaliden niet goed kunnen helpen bij onze balies omdat deze te hoog zijn. Daarom gaan we in 2025 opties in beeld brengen voor de verbouwing van Burgerzaken, de balies en de centrale hal zodat we iedereen goed kunnen helpen en we onze medewerkers een goede werkplek kunnen bieden.

Informatiebeveiliging

NIS2

In oktober 2024 is bekend geworden dat de NIS2 niet in oktober 2024 wordt omgezet naar Nederlandse wetgeving, maar naar verwachting in augustus 2025. De ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd waarbij besluitvorming zal worden voorbereid. Dit kan mogelijk leiden tot een claim bij de volgende Voorjaarsnota.

ENSIA

Het Gemeentelijk Informatiebeveiligingsbeleid bepaalt (op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de '10 bestuurlijke principes voor informatiebeveiliging) de kaders en verantwoordelijkheden om een adequate informatiebeveiliging in te richten en te onderhouden. In 2024 zijn goede stappen gezet in het voldoen aan deze verantwoordelijkheden. Hierover wordt verantwoording afgelegd door middel van de jaarlijkse ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

ICT

De inzet van ICT blijft een cruciale rol houden in de uitvoering van onze taken en het functioneren van de gemeente. De maatschappelijke en ruimtelijke opgaven in de gemeente en onze organisatie zijn nauw verbonden met vraagstukken op het gebied van informatiemanagement. We zien dat de maatschappij, en daarmee ook onze organisatie, steeds 'ICT-intensiever' wordt. De bedrijfsprocessen leunen sterk op een correcte werking van IT, waarbij we de focus leggen op goede inrichting van de architectuur en daarnaast meer ontwikkelen op de noodzakelijke cybersecurity maatregelen. De ontwikkelingen op ICT gebied gaan snel en het digitaal samenwerken blijft een aandachtspunt naast het dagelijks beheren van de diverse applicaties. Dit maakt dat de focus van ICT zich breder ontwikkelt.

Digitaal samenwerken

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet om ons netwerk voor te bereiden op de toekomst. Daarnaast is middels portfoliomanagement overzicht gebracht in de verzoeken vanuit de organisatie en prioritering in de uitvoering van de ICT-projecten.

Eind 2024 is de IV-strategie vastgesteld. De strategie geeft houvast voor de komende 4 jaar; hoe gaan we werken? Wat gaan we doen (en wat dus ook niet)? Alle wettelijke eisen, landelijke ontwikkelingen (zoals digitale agenda VNG), ambtelijke en bestuurlijke wensen, technologische ontwikkelingen en vereisten voor goede ketensamenwerking zijn zorgvuldig afgewogen en uitgezet in de tijd met een goede balans tussen moeten en willen. Komende vier jaren wordt ingezet op de volgende drie speerpunten, waarbij de teams ICT en IV gezamenlijk optrekken:

- Een professionele IV organisatie
- Toegang tot de juiste informatie
- Een moderne werkplek

Datalab, onderzoek en statistiek

Het afgelopen jaar hebben we hard gewerkt aan het metadatabeheersysteem van Atlas. Dat is in productie genomen en draagt nu bij aan een betere interpretatie van de data. Het aantal databronnen in Atlas is wederom toegenomen evenals de functionaliteiten.

Daarnaast hebben we bijvoorbeeld een aantal op maat dashboards gebouwd voor team Toezicht & Handhaving en team Economie.

Privacy

Halverwege 2024 is Privacy onderdeel geworden van team Informatievoorziening, waarbij is gestart met de verdere ontwikkeling van het cluster privacy. Er zijn goede stappen gezet op de implementatie van de WPG. Het WPG-beleid is vastgesteld en de uitkomsten van de WPG hercontrole en de interne audit waren goed. Een plan van aanpak is opgesteld voor het verwerken van de DPIA'S, welke in 2025 van start gaat.

Camerabeleid en inzet van nieuwe technologie zijn thema's waar de organisatie zich verder in verdiept. Er zijn verschillende projecten met betrekking tot camera's, zoals camera's in de stad, camera's voor terreinbeheer en ook camera's op werkvoertuigen. Vanuit Privacy is geadviseerd op deze cameraprojecten. Er is gestart met een inventarisatie op de verschillende cameravraagstukken, welke moet leiden tot beleid en werkinstructies.

Personeel en Organisatie

De groei en ontwikkeling van onze gemeente, de maatschappelijke uitdaging en de steeds complexer wordende arbeidsmarkt, heeft ook effect op de organisatie. De werkdruk, het verzuimpercentage en het verloop blijven hoog. Ondanks succesvolle wervingsacties en veel interne doorstroom, is er in 2024 nog steeds veel gebruik gemaakt van externe inhuur en is er verzocht om formatie-uitbreidingen in de Voorjaarsnota.

Net zoals andere gemeenten heeft onze organisatie ook enige moeite om de wachtdiensten en andere beschikbaarheidsdiensten bemenst te houden. Eén van de oorzaken is het feit dat de vergoeding die ervoor staat laag is in verhouding tot de belasting van deze diensten. Van medewerkers wordt meerdere (niet aaneengesloten) weken per jaar gevraagd om 24/7 beschikbaar te zijn. Binnen de kaders van de Cao Gemeenten is begin 2024 een passende vergoeding ingevoerd.

Naar aanleiding van de ingevoerde parkeermaatregelen in 2024 is de reiskostenregeling voor medewerkers aangepast. Eén van de onderdelen daarvan waren stimuleringsmaatregelen om in ieder geval medewerkers die als standplaats het stadhuis hebben, meer met de fiets en het openbaar vervoer te laten komen. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen en afgelopen jaar hebben veel medewerkers hun manier van reizen naar het werk aangepast. Van de 769 medewerkers die op het stadhuis werken komen er gemiddeld 125 per dag op de fiets. Zo'n 100 medewerkers declareren geen reiskosten. De verwachting is dat deze medewerkers fietsend of lopend naar het stadhuis komen. Als we die meetellen, komen er gemiddeld 220 medewerkers op de fiets of lopend naar het stadhuis. Dit effect is gunstig voor de bereikbaarheid van de stad als ook voor de gezondheid van de medewerkers. De fietsenstalling is regelmatig overvol. Dat levert problemen op waar nog een oplossing voor bedacht moet worden.

Vacatureruimte en kosten inhuur derden

De beschikbare vacatureruimte met daaraan toegevoegd het in de begroting opgenomen inhuurbudget dient als dekking voor de kosten van inhuur van personeel. De kosten van inhuur bedragen in 2024 bijna € 20 miljoen. Ter vergelijking, in de jaarrekening 2023 van Purmerend is een bedrag van € 16,6 miljoen aan inhuurkosten verantwoord. De inhuurkosten 2024 uitgedrukt in een percentage van de totale loonsom bedraagt 20,8% (2023 was 19,6%). Het laatst bekende landelijk gemiddelde van gemeenten over het jaar 2023 is 18,4%.

Personeel versus inhuur derden (bedragen x € 1.000)	2024
Loonsom vacatures (incl. vergoedingen wegens ziekte etc)	6.982
Begrote inzet inhuur programma's	6.563
Begrote inzet inhuur Grexen, AO's	0
Totaal beschikbaar budget inhuur	13.545
Inhuurkosten t.l.v. vacatureruimte	-10.938
Inhuurkosten t.l.v. programma's	-5.856
Inhuurkosten t.l.v. Grexen, AO's	-3.199
Totaal kosten inhuur derden	-19.993
Verschil inhuur derden	-6.448
Saldo t.l.v. grondexploitaties, investeringskredieten, anterieure overeenkomsten	-3.199
Saldo t.l.v. budgetten binnen de programma's	-3.249

Rechtmatigheidsverantwoording

ALGEMEEN

Vanaf het dienstjaar 2023 is het college zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt opgenomen. Met ingang van 2023 heeft het college zelf getoetst op de rechtmatige naleving van het door de raad vastgestelde normenkader.

Bij de rechtmatigheidsverantwoording gaat het erom dat het college toelicht in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties overeenstemmen met of

afwijken van het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium, en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen.

In de navolgende paragrafen zijn de uitgangspunten en bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording nader geduid.

GEMAAKTE AFSPRAKEN MET DE RAAD

Gedurende 2024 en begin 2025 zijn er op diverse momenten afspraken tussen de gemeenteraad en het college gemaakt over de door het college af te geven rechtmatigheidsverantwoording. Hierna zijn deze afspraken geduid.

Financiële verordeningen controleverordening

Op 27 maart 2025 heeft de gemeenteraad de financiële verordening 2025 vastgesteld. In artikel 20 van de financiële verordening 2025 zijn de vorig jaar gemaakte afspraken over hoe omgegaan dient te worden met de rechtmatigheidsverantwoording nader geduid op basis van de ervaringen in het eerste jaar 2023.

Op 7 maart 2023 heeft de gemeenteraad de controleverordening 2023 vastgesteld. Beide verordeningen zijn de afgelopen jaren aangepast in lijn met de van toepassing zijnde rechtmatigheidsverantwoording over 2023.

Verantwoordingsgrens, rapportagegrens en de paragraaf bedrijfsvoering

Op 30 januari 2025 heeft de gemeenteraad besloten de verantwoordingsgrens ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen op 2% van de totale lasten, inclusief mutaties in de reserves. Een verantwoordingsgrens van 2% komt over 2024 uit op een bedrag van € 7,6 miljoen.

De gemeenteraad heeft op 30 januari 2025 de rapportagegrens voor individuele onrechtmatigheden vastgesteld op € 600.000. Dit betekent dat alle individuele fouten en onduidelijkheden boven € 600.000,- hieronder in de paragraaf bedrijfsvoering door het college nader worden toegelicht.

Er zijn vanuit de gemeenteraad geen specifieke onderwerpen die de gemeenteraad in de paragraaf bedrijfsvoering terug wenst te laten komen. Hieronder zullen per geconstateerde onrechtmatigheid de wettelijke onderdelen worden toegelicht te weten:

- de oorzaken toelichten voor evt. geconstateerde onrechtmatigheden (wat is het precies);
- een verklaring voor de geconstateerde onrechtmatigheden (achterliggende redenen);
- acties die door het college zijn ondernomen om onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen (beheersmaatregelen).

Normenkader

Op 27 maart 2025 heeft de gemeenteraad het normenkader vastgesteld. Het normenkader bevat de wetten regelgeving die relevant is voor de rechtmatigheidsverantwoording van 2024. In het kader van de rechtmatigheidsverantwoording gaat het daarbij om de bepalingen waarvoor de gemeente financiële consequenties uit kunnen voortkomen. Het college optimaliseert het normenkader in een toetsingskader.

Het toetsingskader is opgenomen in de aanwezige procesbeschrijvingen en het interne controleplan.

RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING IN DE JAARSTUKKEN

Voor de door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording zie de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening. Op basis van de bovenstaande constatering is het college van mening dat de in deze jaarrekening 2024 verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens van € 7,6 miljoen.

Totaal is er aan onrechtmatigheden bedraagt € 10.863.000 waarvan is € 4.485.000 acceptabel omdat die onrechtmatigheden passen binnen de met uw raad gemaakte afspraken zoals opgenomen in artikel 20 van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025. € 6.378.000 pas niet binnen de met uw raad gemaakte afspraken en betreffen:

- Begrotingsonrechtmatigheden binnen de exploitatie € 2.317.000;
 - Begrotingsonrechtmatigheden op investeringen € 31.000;
 - Onrechtmatigheden als gevolg van het niet voldoen aan de Europese aanbestedingsregels € 4.051.053;
 - Te hoog uitgekeerde loonkosten subsidie € 10.000;
- Totaal € 6.378.000.

De individuele overschrijdingen boven de € 600.000,- worden hieronder in de paragraaf bedrijfsvoering door het college nader toegelicht naar de aard van de overschrijding.

De geconstateerde onrechtmatigheden zoals hierna geduid zijn overschrijdingen die strijdig zijn met de van toepassing zijnde regelgeving. Echter wil dit niet zeggen dat er sprake is van fraude. Doelmatigheid kan verkozen worden boven rechtmatigheid bijvoorbeeld om de voortgang van een project of activiteit te waarborgen.

BEGROTINGSCRITERIUM¹

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5a van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025 de geconstateerde begrotingsonrechtmatigheden vermeld.

Begrotingsonrechtmatigheden binnen de exploitatie

Uitgangspunt voor begrotingsoverschrijdingen van de lasten is dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Door de raad is in de Financiële verordening Purmerend 2025 in artikel 20.6 bepaald welke begrotingsonrechtmatigheden passen binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel geduid worden. Conform artikel 20 lid 6a van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025 zijn overschrijdingen van kosten kleiner dan € 100.000 rechtmatig. Voor de financiële toelichtingen op de overschrijdingen groter dan € 100.000 wordt verwezen naar de het onderdeel "Wat heeft het gekost" in de programma's. In onderstaande tabel zijn de overschrijdingen op de lasten uiteengezet per beleidsveld groter dan € 100.000.

¹ De financiële beheers handelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting.

Programma (bedragen x € 1.000)	Lasten begroting (bijgesteld) 2024	Lasten jaarrekening 2024	Lasten afwijkingen 2024	Wv. Acceptabel (a)	Wv. niet acceptabel (b)
Totaal 01. Publiekdiensten	9.720	10.518	799	431	368
Totaal 02. Samenleving/BV Sport en recreatie	10.224	10.364	141	-	141
Totaal 02. Samenleving/BV Wijkmanagement	1.629	1.767	138	-	138
Totaal 02. Samenleving/BV Jeugd	48.644	51.101	2.456	2.107	349
Totaal 04. Milieu/BV Duurzaamheid	4.839	5.717	878	776	102
Totaal 08. Veiligheid	12.011	12.602	590	136	454
Totaal 10. Bestuur en concern	5.564	6.568	1.004	1.004	-
Totaal programma's/beleidsvelden	92.631	98.638	6.006	4.454	1.552
Totaal Overzicht Overhead/VPB/onvoorzien	33.536	34.301	765	-	765
Totaal overzichten	33.536	34.301	765	-	765
Totaal begrotingscriterium lasten	126.166	132.938	6.771	4.454	2.317

Conclusie overschrijdingen op de lasten

De overschrijding op de lasten bedraagt bijna € 6,8 miljoen, van deze overschrijding is € 4,5 miljoen als acceptabel aan te merken op basis van de gemaakte afspraken tussen de gemeenteraad en het college en bijna € 2,3 miljoen is aan te merken als niet acceptabel. De vastgestelde rapportagegrens voor individuele onrechtmatigheden is vastgesteld op € 600.000. Concreet zien we een overschrijding van ruim € 2,5 miljoen op de personeelslasten (salarissen en inhuur).

De begrotingsonrechtmatigheden ten aanzien van de lasten op de programma's en beleidsvelden zijn voor in totaal € 6.771.000 opgenomen op regel "1A. Overschrijding lasten op de programma's" opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen de met uw raad gemaakte afspraken zoals opgenomen in artikel 20 lid 6 van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025 zijn voor in totaal € 4.454.000 opgenomen op regel "4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd." In de rechtmatigheidsverantwoording per saldo zijn de begrotingsonrechtmatigheden op regel 1a en regel 4 € 2.317.000.

Toelichting op het ontstaan van de overschrijding personeelskosten

Een belangrijke oorzaak van deze overschrijding is het aantrekken van medewerkers in Purmerend met een vaste aanstelling, zonder dat hiervoor een specifieke formatie is vastgesteld. Dit resulteert in een 'bovenformatieve' bezetting, wat inhoudt dat er meer medewerkers zijn dan de beschikbare formatieplaatsen. Deze extra formatie is niet opgenomen in de begroting. Onder het motto "we doen wat nodig is" zijn deze medewerkers aangenomen.

Daarnaast hebben veranderingen in het werk geleid tot een verschuiving in taken. We constateren steeds vaker dat het takenpakket van bestaande functies verandert, wat ertoe leidt dat functies hoger moeten worden ingeschaald.

Beheersmaatregel ter voorkoming in de toekomst

Om dit vraagstuk (deels) op te lossen zonder een claim bij de Voorjaarsnota 2025, is besloten de grondslag van de salarisbegroting te verlagen door de annuïteit aan te passen (van annuïteit 10 naar annuïteit 9). Deze wijziging creëert financiële ruimte die wordt ingezet voor twee doeleinden:

1. Het opnemen van de taakstelling voor het verminderen van de externe inhuur in de begroting 2025.
2. Het corrigeren van functies die bovenformatief zijn binnen onze organisatie.

Begrotingsonrechtmatigheden op investeringen

Over 2024 zijn er onrechtmatigheden geconstateerd ten aanzien van de investeringen. De investeringen voldoen daarmee in 2024 niet aan de vereisten zoals opgenomen in artikel 20 lid 7 van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025.

Programma's/beleidsvelden (x € 1.000)	Totaal krediet	Totaal besteed t/m 2024	Overschrijding	Wv. acceptabel	Wv. niet acceptabel
Totaal 02. Samenleving/BV Kunst en cultuur	50	52	2	2	-
Totaal 07. Ruimtelijke ordening	1.210	1.238	28	28	-
Totaal begrotingscriterium investeringen	1.260	1.291	31	31	-

Conclusie overschrijdingen op de investeringen

Het in 2024 extra bestede bedrag van € 31.000 past geheel binnen het totaal van de geautoriseerde kredieten. Conform artikel 20, lid 7, van de Financiële verordening Purmerend 2025 is de overschrijding acceptabel voor € 31.000.

De begrotingsonrechtmatigheden op investeringen zijn voor in totaal € 31.000 opgenomen op regel "1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)" opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. Begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen de met uw raad gemaakte afspraken zoals opgenomen in artikel 20 lid 7 van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025 zijn voor in totaal € 31.000 opgenomen op regel "4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is gedeut." in de rechtmatigheidsverantwoording per saldo zijn de begrotingsonrechtmatigheden op investeringen regel 1a en regel 4 ten aanzien van de investeringsbudgetten € 0.

Ongeautoriseerde reservemutaties

Over 2024 zijn er geen ongeautoriseerde reservemutatie. Er zijn daarom ook geen ongeautoriseerde reservemutaties opgenomen op regel "2. Ongeautoriseerde reservemutaties" in de rechtmatigheidsverantwoording.

Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld

Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten zijn formeel niet onrechtmatig. In artikel 20, lid 8 is opgenomen dat overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die zijn ontstaan in de periode tussen de Najaarsnota en de jaarrekening, worden (tijdig) aan de raad gemeld in de jaarrekening en tellen daarom niet mee in het eindoordeel van de rechtmatigheid. De onderschrijdingen van de lasten en de lagere of hogere baten blijken uit de financiële toelichtingen op de programma's.

Er zijn daarom ook geen overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad opgenomen op regel " 3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld."

VOORWAARDENCRIERIUM¹

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5.b van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025 de geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van het voorwaardecriterium vermeld. Hierna zijn de individuele overschrijdingen ten aanzien van het voorwaardecriterium boven de € 600.000 nader geduid.

Uit de interne controle werkzaamheden is gebleken dat er in totaal € 4.051.053 aan onrechtmatige inkopen boven de EU-aanbestedingsgrenzen hebben plaatsgevonden gedurende 2024. De onrechtmatige inkopen boven de rapportagegrens betreffen inkopen ten aanzien van de opvang van Oekraïense ontheemden in onze gemeente (€ 2.269.222) en onrechtmatige inkopen jeugdzorg (€ 1.203.898). Deze onrechtmatigheden zijn hieronder nader geduid. De overige geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van de aanbestedingen (€ 577.933) betreffen onrechtmatigheden die individueel kleiner zijn dan de rapportagegrens.

Ontheemden Oekraïne

Gedurende 2024 heeft de doelmatigheid van de opvang van de ontheemden, evenals voorgaand jaar, prioriteit gekregen boven de rechtmatigheid. In 2024 zijn de grootste uitgaven in lijn gebracht conform de Europese rechtmatigheidsregels. Echter doordat dat gedurende 2024 heeft plaatsgevonden (zie ook raadsbrieven 1602650 en 1609753) heeft deze onrechtmatigheid nog wel (deels) impact op 2024.

Maatwerkovereenkomsten Jeugd

Maatwerkovereenkomsten bestaan uit betaal- en meerwerkovereenkomsten. Bij betaalovereenkomsten wordt de uitvoering van een ondersteuningstraject toegewezen aan een aanbieder die niet via de regionale aanbestedingsprocedure is gecontracteerd. Toewijzing van een maatwerkovereenkomst aan een niet regionaal gecontracteerde aanbieder is mogelijk wanneer:

- Het om zorg gaat waarin niet is voorzien bij de aanbesteding (geen dekkend zorglandschap).
- De rechtbank de uitvoering van een ondersteuningstraject specifiek heeft toegewezen aan een aanbieder die niet is gecontracteerd.

¹ Dit zijn de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving, zowel interne en als extern en hebben betrekking op aspecten zoals: doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

- Er sprake is van zorgcontinuïteit in het kader van het woonplaatsbeginsel.

Bij meerwerkovereenkomsten gaat het om gecontracteerde aanbieders waarbij aanvullende hulp niet vanuit het reguliere traject gefinancierd kunnen worden. Dit gebeurt bij jeugdigen waarvan de kosten zo hoog zijn, dat deze niet binnen het bestaande financieringsstelsel kunnen worden opgevangen (zie ook raadsbrief 1612314).

Het afsluiten van maatwerkovereenkomsten is een lokale aangelegenheid, maar er gelden wel regionale afspraken over de werkwijze en het gebruik van formulieren. Voor maatwerkovereenkomsten geldt een verhoogde (Europese) aanbestedingsgrens van € 750.000 voor overheidsopdrachten in het kader van sociale en andere specifieke diensten. Gedurende 2024 zijn er in totaal voor een bedrag van € 1.203.898 aan onrechtmatige uitgaven ten aanzien van maatwerkovereenkomsten jeugd geconstateerd.

Beheersmaatregelen:

Ontheemden Oekraïne

Voor 2025 voorzien we geen grote onrechtmatige uitgaven ten aanzien van de Oekraïense ontheemden. Lopende uitgaven voldoen aan de Europese aanbestedingsregels en de nieuwe uitgaven zullen zoveel als mogelijk aan de in lijn met de Europese aanbestedingsregels worden aangegaan.

Maatwerkovereenkomsten Jeugd

Het college hanteert het uitgangspunt dat maatwerkovereenkomsten slechts in strikt noodzakelijke situaties worden afgesloten. Voor alle nieuwe maatwerkplaatsingen gelden de volgende voorwaarden:

- Er wordt vooraf getoetst aan vastgestelde criteria, zoals urgentie, beschikbaarheid binnen het bestaande aanbod en juridische verplichtingen (bijv. rechterlijke uitspraken);
- De omvang en duur van de maatwerkplaatsing wordt vooraf begrensd en periodiek geëvalueerd door de uitvoering;
- De verordening wordt aangepast om maatwerk beter te begrenzen;
- Afwijkingen van de aanbestedingsnorm worden twee keer per jaar geanalyseerd en, waar nodig, gerapporteerd aan het college. De geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van het voorwaardecriterium zijn opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording omdat de totale onrechtmatigheden boven de verantwoordingsgrens uitkomen. De onrechtmatigheid is terug te vinden op regel "Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed" in de rechtmatigheidsverantwoording.

MISBRUIK EN ONEIGENLIJK GEBRUIK CRITERIUM ¹

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5.c van de financiële verordening gemeente Purmerend 2025 de geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O criterium) vermeld.

¹ Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de hogere overheid te betalen.

In 2024 hebben we geen fraudegevallen door eigen medewerkers geconstateerd. De gemeente beschikt in 2024 niet over een overkoepelend M&O-beleid. Hoe om te gaan met M&O is opgenomen in het beleid per regeling. Het is vanuit de regelgeving niet verplicht om een overkoepelend M&O-beleid te hebben als gemeente. De gemeente Purmerend heeft in de "Frauderisicoanalyse en frauderisicobeheersing Purmerend april 2025" geduid wat de algemene uitgangspunten en de filosofie van de gemeente is met betrekking tot het voorkómen van misbruik en oneigenlijk gebruik en welke werkzaamheden daar aan ten grondslag liggen.

Gezien er geen onrechtmatigheden ten aanzien van het M&O criterium zijn geconstateerd wordt er in de rechtmatigheidsverantwoording ook niets nader geduid ten aanzien van het M&O criterium.

INFORMATIEBEVEILIGING EN PRIVACY

In deze paragraaf worden in lijn met artikel 20 lid 5.d van de financiële verordening gemeente Purmerend 2024 de geconstateerde onrechtmatigheden ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy vermeld.

Gedurende 2024 hebben zich geen financiële onrechtmatigheden voorgedaan ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy. Uit de uitgevoerde interne werkzaamheden en uit de externe IT-Audit blijken geen onrechtmatigheden ten aanzien van informatiebeveiliging en privacy.

7 Verbonden partijen

Inleiding

Een verbonden partij wordt in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) als volgt gedefinieerd: 'een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijke belang én een financieel belang heeft.'

Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente neemt namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaats, of stemt namens de gemeente.

Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de organisatie, of wanneer financiële problemen bij de organisatie kunnen worden verhaald bij de gemeente.

Privaatrechtelijke organisaties kunnen deelnemingen in stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen zijn. Bij publiekrechtelijke organisaties gaat het om gemeenschappelijke regelingen. Purmerend kent op dit moment 7 gemeenschappelijke regelingen en 6 deelnemingen in vennootschappen.

Visie op verbonden partijen

Verbonden partijen zijn organisaties die taken uitvoeren die de gemeente niet alleen kan. Omdat de omvang, de taken en de organisatievorm per verbonden partij verschilt, kan dit in de praktijk niet op een eenduidige manier georganiseerd worden. Of de gemeente Purmerend samenwerkt, in welke vorm en onder welke voorwaarden, wordt daarom per situatie afzonderlijk beoordeeld.

De gemeente Purmerend vindt het van belang dat zij voldoende sturingsmogelijkheden heeft ten aanzien van een verbonden partij om onze belangen als gemeente te kunnen bewaken. Deze sturingsmogelijkheden zijn er in de vorm van goede en tijdige informatieverstrekking richting de gemeenteraad en door bepaalde beleidsstukken ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. Daarnaast neemt het college een actieve houding aan als het gaat over het informeren van de raad.

De verbonden partijen

Publiekrechtelijke organisaties
Gemeenschappelijke regelingen:

1. GGD Zaanstreek-Waterland

2. Werkom
3. Omgevingsdienst IJmond
4. Vervoerregio Amsterdam
5. Veiligheidsregio Zaanstreek- Waterland
6. Recreatieschap Twiske-Waterland
7. Waterlands Archief

Privaatrechtelijke organisaties

Vennootschappen en coöperaties:

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP)
2. Huisvuilcentrale (HVC)
3. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
4. Alliander
5. InWest Regio BV
6. V.O.F. De Beemster Compagnie

Publiekrechtelijke organisaties

1. GGD Zaanstreek-Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Algemene informatie	De GGD Zaanstreek-Waterland is een samenwerkingsverband van 7 gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en is gestart per 1 september 2016. De GGD voert op meerdere gebieden van de preventieve gezondheidszorg taken uit. Dit betreft zowel wettelijke taken, zoals infectieziektebestrijding, gezondheidsmonitors en Jeugdgezondheidszorg, als niet wettelijke taken.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	02. Samenleving		
Openbaar belang	GGD Zaanstreek-Waterland beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en de sociale veiligheid van alle mensen in de regio. Daarbij staat een preventieve en collectieve aanpak voorop, met specifieke aandacht voor bevordering van participatie en ondersteuning van de eigen regie van mensen. Als uitvoeringsorganisatie van de gemeenten sluit de GGD aan bij de gemeentelijke verantwoordelijkheden in het sociaal domein.		
Bestuurlijk belang	Een lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft in de vergadering van het AB één stem. In die gevallen waarin Zaanstad en Purmerend zwaarwegende bezwaren hebben tegen een voorstel en met het oog daarop tegenstemmen, leidt die tegenstem tot verwerping van het voorstel. Het voorgaande is niet van toepassing op het voorstel tot vaststelling van de begroting respectievelijk de jaarrekening van de GGD.		
Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Algemeen Bestuur (AB) heeft één stem. Dat betekent een stemrecht van 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 3.233.402	€ 1.780.524.
	Vreemd Vermogen	€ 8.140.827	€ 9.212.517

Resultaat na bestemming	-€ 200.961	€ 73.913
Deelnemersbijdrage	€ 4.006.476	€ 4.482.222

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

In 2024 zijn op basis van de beleidsvoornemens de volgende besluiten genomen:

- Gemeenten en de GGD zetten samen in op de regionale visie.
- Er is aan de Raad aangeboden:
 - Nieuwe gemeenschappelijke regeling (GR)
 - Zienwijze ontwerptaken
 - Zienswijze Kadernota 2025
 - Zienswijze 2^e begrotingswijziging 2024
- Eerder is besloten dat de GGD ZW gaat samenwonen met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW) in het pand van de VrZW aan het Prins Bernhardplein in Zaandam. Het project heeft vertraging opgelopen en zal in 2026 verder inhoud krijgen.

Risico's

- Wanneer de behoeften of verwachtingen van de gemeenten in de GR uiteen gaan lopen als het gaat over dienstverlening en bekostiging, maar slechts gestuurd kan worden met elkaar, dan kan een bestuurlijk spanningsveld ontstaan. Het risico is dat geen vorm gevonden wordt om ruimte te bieden aan het eigen beleid van de deelnemende gemeenten en dat de dienstverlening van de GGD aan de inwoners van Purmerend niet in overeenstemming is met de wens van het bestuur.
- De GGD is eigen risicodragers voor de WW. In 2016 is het AB geadviseerd over dit risico en heeft besloten geen aparte stichting in het leven te roepen om risico's af te wentelen, ook omdat de deelnemende gemeenten een fatsoenlijk personeelsbeleid willen voeren. WW-risico's die voortkomen uit het beëindigen van projecten worden via contractafspraken afgedekt. In essentie betekent dit dat het WW-risico terecht komt bij de gemeente die de taak bij de GGD weghaalt.
- Calamiteiten binnen het taakveld van de GGD die een bedreiging vormen voor de volksgezondheid zoals infectieziekten (corona) of rampenbestrijding.
- Om het pand geschikt te maken voor inhuizing van de GGD bij de VrZW bestaat het risico dat onvoorzien meerwerk tot meerkosten en dus tegenvallers leidt
- Forensische lijkschouwingen en euthanasie kent een open financiering gezien de verplichting hiertoe. Echter de aantallen kunnen sterk fluctueren t.o.v. het aantal begroot.

2. Werkom

Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO)
Algemene informatie	Ten uitvoering van de taken in het kader van de Participatiewet (PW) en Wet sociale werkvoorziening (WSW) hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht in 2018.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer
Programma	02. Samenleving
Openbaar belang	De gemeenschappelijke regeling is getroffen voor het uitvoeren van de taken van de colleges voortkomend uit of samenhangend met de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorziening.
Bestuurlijk belang	Per 1 januari 2018 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad samen het Participatiebedrijf opgericht om effectiever te zijn in de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en de Participatiewet.
Zeggenschap	Stemverhouding gemeenten Zaanstad en Purmerend beiden 50%
Financiële gegevens	Balansdatum 31-12-2023 31-12-2024

Eigen Vermogen	€ 2.342.471	€ 2.338.776
Vreemd Vermogen	€ 4.815.692	€ 5.717.667
Resultaat na bestemming	€ 0	-€ 3.696
Deelnemersbijdrage	€ 8.938.000	€ 8.867.000

Ontwikkelingen
en beleidsvoornemens

Arbeidsmarktontwikkelingen: Steeds zichtbaarder wordt dat een voorziening als Werkom nodig is en blijft om kansen te bieden voor mensen die kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Voor een organisatie als Werkom is het cruciaal dat ze een vermogen ontwikkelt om een passend leer- en ontwikkelaanbod te bieden, dat kandidaten in staat stelt te bewegen naar dat deel van de arbeidsmarkt waar duurzame baankansen zijn. Voor de gemeente, als eigenaar en opdrachtgever, is het van belang inzicht te houden voor welke groep mensen een voorziening als Werkom de meeste toegevoegde waarde heeft.

Beleidsherijking participatiewet: In de kadernota 2025 van Werkom wordt de ontwikkeling geschetst m.b.t. het financiële tekort dat ontstaat door de gestage uitstroom van de Wsw'ers. In 2022 hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad gekozen voor het scenario waarin Werkom de autonome ontwikkeling volgt; uitstroom van mensen met een Wsw-indicatie, mensen met een beschermt werk indicatie stromen in. Echter de laatste groep laat een lagere inzetbaarheid en arbeidsproductiviteit zien dan de vertrekkende Sw-ers. Ook is de instroom in aantallen lager dan de uitstroom. Effect is dat de interne (beschutte) werkomgeving de komende jaren zal krimpen. Tegen deze achtergrond zullen er maatregelen genomen gaan worden. In 2023 is er een strategische agenda voor de komende jaren gemaakt. Deze agenda komt voort uit de herijking van de koers uit 2022. Een belangrijke stap hieruit is het verbeteren van de interne werkleertrajecten. Daarnaast is het hebben van kwalitatieve en passende werkleertrajecten niet alleen belangrijk voor de ontwikkeling van de kandidaten. Het is medebepalend welke werksoorten Werkom in de toekomst wil en kan behouden als de Wsw-groep afneemt.

Risico's

Het risicoprofiel is hoog. Het maatschappelijk belang is groot, het gaat om kwetsbare mensen. De financiële bijdrage van de gemeente is fors. Een negatief resultaat komt voor 2/3 t.l.v. gemeente Zaanstad en voor 1/3 t.l.v. gemeente Purmerend.

Risicoanalyse: De governance van Werkom is dual. De gemeente stuurt als eigenaar van de organisatie, maar ook als opdrachtgever. Om die rollen duidelijk te scheiden, is ervoor gekozen de rol van eigenaar bij de wethouder financiën neer te leggen. De rol van opdrachtgever ligt bij de vakwethouder, zijnde de portefeuillehouder Werk en Inkomen. Dat heeft als consequentie dat de risicobeheersing ook dual is en dat verschillende aspecten van risico en beheersing onder de verantwoording van de verschillende rollen vallen. De rollen kunnen niet los van elkaar worden gezien. Het beoogd effect wordt het best gerealiseerd met een goed samenspel tussen deze beide wethouders.

* Eigenaarsrol: Vanuit de eigenaarsrol wordt gestuurd op een meerjarig sluitende begroting.

* Opdrachtgeversrol: De opdrachtgeversrol wordt gestuurd vanuit de dienstverleningsovereenkomst. In de periodieke voortgangsgesprekken over participatie wordt met Werkom gesproken over o.a. instroom, uitstroom, doorlooptijden, klanttevredenheid en de mogelijkheden voor bijsturing. Ook wordt casuïstiek besproken, de regionale en landelijke ontwikkelingen komen ook aan bod.

* Samenspel rollen: De wisselwerking tussen de eigenaarsrol en de opdrachtgeversrol is belangrijk. Signalen vanuit de voortgangsgesprekken worden meegenomen in de eigenaarsrol. Dit samenspel wordt ambtelijk en bestuurlijk georganiseerd door een goede overlegstructuur.

Risico's:In de eerste jaren ging de aandacht aan naar inrichtings- en beheersrisico's, nu zien we dat Werkom een volgende stap in de ontwikkeling moet zetten. Een stap die gaat over de verdere uitvoering van het gekozen beleidsscenario. Hierbij zijn de aanbevelingen uit het Berenschot rapport van belang. Hoe transformeert Werkom naar een modern leerwerkbedrijf dat inclusieve arbeid biedt en waar ruimte is voor het ontwikkelgedeelte?

Werkom opereert in een complexe omgeving. Dat is op zichzelf al een risico. De ingebouwde beheersmaatregelen zijn nog steeds passend; wel is duidelijk dat het perspectief op die risico's verschuift. In de begroting van Werkom zijn volgens de BBV-voorschriften, in de risicoparagraaf expliciete risico's benoemd: * Toenemende druk op het operationele resultaat en de omzet * Inzet nieuwe doelgroepen genereren minder opbrengsten * Blijvende alertheid op privacy en informatiebeveiliging

3. Omgevingsdienst IJmond

Vestigingsplaats	Beverwijk		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	Omgevingsdienst IJmond voert namens en vóór veertien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit op het gebied van milieutoezicht en handhaving. OD IJmond ondersteunt en adviseert inwoners en bedrijven op het gebied van milieuvergunningen. Het is een organisatie van circa 120 medewerkers en het werkgebied beslaat ruim 10.000 bedrijven en circa 560.000 inwoners. OD IJmond werkt vanuit twee locaties: Beverwijk en Wormer.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger		
Programma	04. Milieu		
Openbaar belang	De omgevingsdienst is verplicht in de vorm van GR georganiseerd		
Bestuurlijk belang	Purmerend is lid van het Algemeen Bestuur.		
Zeggenschap	Bij stemming heeft ieder van de leden van het algemeen bestuur één stem. Voor het nemen van een besluit geldt een gewogen stemverhouding op basis van de jaarlijkse financiële bijdrage.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 729.707	€ 742.091
	Vreemd Vermogen	€ 12.106.613	€ 13.348.423
	Resultaat na bestemming	€ 105.487	€ 124.232
	Deelnemersbijdrage	€ 305.959	€ 413.391
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	aanuit het Interbestuurlijk Programma versterking VTH (IBP) diende OD IJmond een plan van aanpak aan te leveren bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat waarin wordt beschreven op welke wijze de omgevingsdienst per 1 april 2026 gaat voldoen aan de landelijke gestelde kwaliteitscriteria, de zogenaamd robuustheidscriteria. OD IJmond heeft in haar plan van aanpak vijf ontwikkellijnen beschreven om te komen tot een robuust omgevingsdienst. Inmiddels is OD IJmond gestart met de herijking van de GR, DVO en financieringsstructuur. Uit de eerste analyses en onderzoeken blijkt dat de huidige financiële bijdrage van Purmerend niet voldoende is voor de volledige taakuitvoering door OD IJmond. Naast de herijking van de GR, DVO en financieringsstructuur is een extern bureau bezig om een aantal toekomstscenario's uit te werken. Zelfstandig toekomstbestendig is daar één van, maar er wordt ook nadrukkelijk gekeken naar strategische regionale samenwerking, fusie of de opbouw of afbouw van het takenpakket.		

Risico's Uit de eerste analyses blijkt dat de gemeente Purmerend de financiële bijdrage aan ODIJ mond moet verhogen. Hoeveel dat is, is nog niet bekend en wordt nog nader onderzocht. Eind 2025 zal dit duidelijk worden.

4. Vervoersregio Amsterdam

Vestigingsplaats	Amsterdam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling		
Algemene informatie	De Vervoerregio is een samenwerkingsverband van veertien gemeenten op het gebied van verkeer en openbaar vervoer. Om op een goede manier te overleggen en besluiten te nemen zijn er diverse (bestuurs)vormen van overleg: De Regioraad, het dagelijks bestuur, portefeuillehoudersoverleggen en commissies.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. C. Lageveen		
Programma	05. Bereikbaarheid		
Openbaar belang	De Vervoerregio Amsterdam zet zich in voor een optimale bereikbaarheid van de Amsterdamse regio. Als regisseur van het regionale verkeer en vervoer dragen zij bij aan goede verbindingen tussen bestemmingen, zodat mensen zich per openbaar vervoer, fiets of auto snel, veilig en comfortabel kunnen verplaatsen.		
Bestuurlijk belang	Het Dagelijks Bestuur (DB) van de Vervoerregio Amsterdam bestaat uit drie leden: een wethouder verkeer en vervoer uit Zaanstreek-Waterland, Amstelland-Meerlanden en Amsterdam. De voorzitter is gekozen door de DB-leden. Het DB vergadert eens per drie weken. De Regioraad, het belangrijkste bestuursorgaan van de Vervoerregio, telt 51 leden. De besturen van de betrokken gemeenten kiezen zelf hun vertegenwoordigers, veelal leden uit de eigen raad. Vanuit Purmerend zitten 5 gemeenteraadsleden in de Regioraad. De Regioraad en het Dagelijks Bestuur worden geadviseerd vanuit de portefeuillehoudersoverleggen, waar de vakwethouders van de veertien gemeenten in vertegenwoordigd zijn. Burgemeesters en wethouders van de vervoerregiogemeenten voeren een aantal keren per jaar overleg met elkaar. De Vervoerregio Amsterdam kent twee portefeuillehoudersoverleggen Verkeer en Vervoer en Algemene Zaken.		
Zeggenschap	9,8%		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 0	€ 0
	Vreemd Vermogen	€ 389.047.259	€ 560.459.730
	Resultaat na bestemming	€ 0	€ 0
	Deelnemersbijdrage	€ 0	€ 0
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<ul style="list-style-type: none"> • EBS opent grootste ZE-stallingslocatie van Nederland In Purmerend opent EBS een nieuwe ov-stalling. Het is de grootste en meest geavanceerde ZE-stallingslocatie in Nederland, met 128 laadplekken en 7.000m² zonnepanelen. Onder meer door deze nieuwe stalling kan EBS het ov in Zaanstreek-Waterland volledig emissievrij uitvoeren. • Brandbrief: Kabinet zie af van ov-bezuinigingen Bezuinigen op het openbaar vervoer raakt de meest kwetsbaren in onze samenleving het hardst. Dit moeten we voorkomen," is de dringende oproep van de brandbrief die wordt aangeboden aan staatssecretaris Chris Jansen van Openbaar Vervoer en Milieu. Liefst 400 lokale politici en bestuurders en meer dan 80 maatschappelijke organisaties en marktpartijen, hebben zich achter deze oproep geschaard. Het doel: het kabinet overtuigen om af te zien van de geplande bezuiniging van 110 miljoen euro op het ov. 		
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Door een afgeschaalde dienstregeling en een hoge rituitval in 2024 bij EBS hebben meer mensen voor de auto hebben gekozen (het aantal busreizigers in gedaald) en dat 		

staat haaks op het beleid dat we meer mensen met ov willen laten reizen en dit kan betekenen dat we eerder moet investeren in het autonetwerk van Purmerend. In 2024 heeft de VRA aan EBS een boete opgelegd van 2,2 miljoen euro. Het risico bestaat de hierdoor de bedrijfsvoering van EBS in gevaar komt.

- In 2024 heeft de VRA ook de Bikker-gelden ontvangen. Er is een maatregelenpakket ontwikkelt waarbij de VRA 95% betaalt voor verbeteren haltetoegankelijkheid, fietsenstallingen bij de halte, verbeteren toeleidende wegen naar de halte en het vervangen van DRIS-systemen (inclusief verwijderen en plaatsen van nieuwe systemen). Purmerend dient 5% te betalen. Gezien het groot aantal haltes bestaat het risico dat er geen volledig budget is voor de 5% die Purmerend zelf bijdraagt.

5. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Vestigingsplaats	Zaandam		
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam		
Algemene informatie	Op grond van de Wet op de Veiligheidsregio's draagt het college van B&W de volgende taken en bevoegdheden over aan de veiligheidsregio:		
	<ul style="list-style-type: none"> • Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises. • Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald. • Het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak brandveiligheid. • Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. • Het instellen en in stand houden van een brandweer. • Het instellen en in stand houden van een GHOR. • Het voorzien in de meldkamerfunctie. • Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel. • Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij sommige van bovengenoemde taken. 		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm		
Programma	o8. Veiligheid		
Openbaar belang	Het openbare belang is het voorkomen van of aanpakken van crisisscenario's op een regionale schaal waarbij veiligheid interregionaal gelijk is.		
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (AB) wordt gevormd door de burgermeesters van de zeven deelnemende gemeenten. Elk lid van het AB heeft één stem (zijnde 14,3%). Het Dagelijks Bestuur (DB) bestaat uit een drietal leden. Het DB is bevoegd tot een aantal wettelijke taken, onder andere op gebied van het benoemen, schorsen en ontslaan van sleutel-functionarissen. De rol van het DB is met name gericht op het procedureel voorbereiden van de vergaderingen van het AB		
Zeggenschap	Elk lid van het Algemeen Bestuur (AD) heeft één stem, wat gelijk staat aan 14,3%.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024
	Eigen Vermogen	€ 1.360.000	€1.456.000
	Vreemd Vermogen	€ 20.922.000	€21.140.000
	Resultaat na bestemming	€ -171.000	€141.000
	Deelnemersbijdrage	€ 7.432.259	€8.852.532

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsinhoudelijke ontwikkelingen • Versterking crisisbeheersing • Samen Sterk: VrZW en GGD-ZW • Positie vrijwilligers • Brede toekomstige beschouwing brandweezorg • Informatievoorziening
-------------------------------------	---

Risico's	De brandweezorg in Zaanstad en de specialistische taken in de gehele regio staan onder druk. Door de veranderende positie vrijwilligers komende vanuit de WNRA, de maatschappelijk ontwikkeling dat een vrijwilliger minder een positie voor het leven is en het huidige dekkingsplan is er een risico ten aanzien van de gegarandeerde beschikbaarheid van de brandweer. Hier is echter al een voorstel voor in de maak om dit te verbeteren.
----------	--

6. Recreatieschap Twiske-Waterland

Vestigingsplaats	Oostzaan															
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling: openbaar lichaam															
Algemene informatie	<p>Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen. 2. Beheren en in stand houden van routenetwerken en boerenlandpaden. 3. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant. 															
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger															
Programma	og. Economie															
Openbaar belang	Het recreatieschap Twiske-Waterland heeft als doel het besturen en beheren van het recreatiegebied. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.															
Bestuurlijk belang	Jaarlijks kan de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennis nemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist.															
Zeggenschap	Besluiten over financiële jaarstukken met betrekking tot de participantenbijdrage vinden plaats op basis van een gewogen stemrecht waarbij de gemeente Purmerend 4 van de 27 stemmen (14,8%) heeft. Indien de besluitvorming in het algemeen bestuur gaat over het overige beleid en de uitvoering van het programma heeft de gemeente Purmerend 7 van de 39 stemmen (17,9%).															
Financiële gegevens	<table> <thead> <tr> <th>Balansdatum</th> <th>31-12-2023</th> <th>31-12-2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>€ 5.203.785</td> <td>€ 5.417.155</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>€ 694.281</td> <td>€ 755.886</td> </tr> <tr> <td>Resultaat na bestemming</td> <td>€ -28.797</td> <td>€ 213.370</td> </tr> <tr> <td>Deelnemersbijdrage</td> <td>€ 187.757</td> <td>€ 203.152</td> </tr> </tbody> </table>	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024	Eigen Vermogen	€ 5.203.785	€ 5.417.155	Vreemd Vermogen	€ 694.281	€ 755.886	Resultaat na bestemming	€ -28.797	€ 213.370	Deelnemersbijdrage	€ 187.757	€ 203.152
Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024														
Eigen Vermogen	€ 5.203.785	€ 5.417.155														
Vreemd Vermogen	€ 694.281	€ 755.886														
Resultaat na bestemming	€ -28.797	€ 213.370														
Deelnemersbijdrage	€ 187.757	€ 203.152														
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Recreatief Grid															

- Het project Recreatief Grid Laag Holland nadert haar voltooiing. De eindrapportage Versterking recreatief netwerk Laag-Holland en de recreatieparadox bespreekbaar gemaakt is gepubliceerd op de websites van de recreatieschappen Twiske-Waterland en Alkmaarder- en Uitgeestermeer en er is een presentatie verzorgd aan medewerkers van de provincie Noord-Holland samen met een presentatie van het rapport van de Veen & Poldercoalitie Laag Holland (Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, Recreatie Noord-Holland, Staatsbosbeheer) over natuurherstel in de veenlandschappen van Laag Holland.

Entreegebied Twiske Poort

- Het bestuur heeft besloten om de oude Blauwe Poort (nu Twiske Poort) nieuw leven in te blazen als modern ontvangstgebied in het Twiske. Het doel hierbij is om het gebied klaar te maken voor de verwachte recreatiedruk in de toekomst.

De Marsen

- Twiske Zorg en de Raphaelstichting hebben een intentieovereenkomst ondertekend om te onderzoeken of een haalbare exploitatie van een woon-zorgcomplex op De Marsen mogelijk is.

Risico's

De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn:

- Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen;
- Verminderde inkomsten door: Beleid;
- Overmacht door: pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten;
- Overmacht door: Klimaatveranderingen (brand/hittestress/droogte/stormen/verzilting/piekbuien).

7. Waterlands Archief

Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Algemene informatie	<p>Het Waterlands Archief (WA) is een samenwerkingsverband van vijf gemeenten in de regio Waterland op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen en opgericht in 1979 als Streekarchief Waterland. In 2003 werd de naam gewijzigd in het WA. De deelnemende gemeenten zijn Edam-Volendam, Landsmeer, Purmerend, Waterland en Wormerland. De belangrijkste doelstelling van het WA is het duurzaam beheren en beschikbaar stellen van procesgebonden overheidsinformatie. De wettelijke taken van de deelnemende gemeenten zijn gedelegeerd aan het Waterlands Archief. Daaruit vloeien de volgende kerntaken voort:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toezicht op tijdige overdracht van de gemeentelijke archieven en op de kwaliteit van de archiefvorming bij de aangesloten gemeenten en acquisitie van particuliere archieven die een aanvulling vormen op de collectie. • Beheer van de archieven en deze toegankelijk maken door inventarisatie en indexerend. • Toezicht houden op de niet-overgebrachte archieven door middel van inspecties op het informatie- en archiefbeheer van de vijf gemeenten.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Mevr. E. van Selm
Programma	10. Bestuur & concern
Openbaar belang	Beschikbaar stellen van de collectie aan een zo breed mogelijk publiek in de studiezaal, via website en door educatie en voorlichting. Sinds 2003 werkt het WA structureel samen

	met de Bibliotheek Waterland om het publieksbereik te vergroten. Archief en bibliotheek verzorgen samen een educatief aanbod voor scholieren en organisatie van evenementen en lezingen. Ook is er structurele samenwerking met omliggende archiefdiensten, historische verenigingen en musea en met onderwijsinstellingen.															
Bestuurlijk belang	Het bestuur bestaat uit vijf leden, inclusief de voorzitter. De colleges van de deelnemende gemeenten wijzen uit hun midden ieder één lid aan. Een stemming is alleen geldig indien meer dan de helft van het aantal leden dat zitting heeft en zich niet op grond van lid 2 of anderszins van deelneming aan de stemming moet of heeft onthouden, daaraan heeft deelgenomen. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt meerderheid van stemmen vereist van hen die een stem hebben uitgebracht, voor zover de regeling niet anders bepaalt. Staken de stemmen, dan beslist de stem van de voorzitter. Alle leden van het bestuur hebben ieder één stem. De burgemeester van Purmerend is voorzitter van het Dagelijks bestuur.															
Zeggenschap	De gemeenschappelijke regeling heeft geen aandelen. Elk lid van het Bestuur heeft één stem, zijnde 20%.															
Financiële gegevens	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Balansdatum</th> <th>31-12-2023</th> <th>31-12-2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>€ 193.432</td> <td>€237.811</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>€ 67.251</td> <td>€126.257</td> </tr> <tr> <td>Resultaat na bestemming</td> <td>€7.000</td> <td>€20.217</td> </tr> <tr> <td>Deelnemersbijdrage</td> <td>€ 737.713</td> <td>€963.670</td> </tr> </tbody> </table>	Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024	Eigen Vermogen	€ 193.432	€237.811	Vreemd Vermogen	€ 67.251	€126.257	Resultaat na bestemming	€7.000	€20.217	Deelnemersbijdrage	€ 737.713	€963.670
Balansdatum	31-12-2023	31-12-2024														
Eigen Vermogen	€ 193.432	€237.811														
Vreemd Vermogen	€ 67.251	€126.257														
Resultaat na bestemming	€7.000	€20.217														
Deelnemersbijdrage	€ 737.713	€963.670														
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	Het jaar 2024 stond in het teken van de inrichting van een vrijwilligersruimte/ scanruimte en een update van de kantoorwerkplekken. Hierdoor hebben de vrijwilligers een eigen - vrij toegankelijke - ruimte gekregen nabij de publieksruimten. Tegelijkertijd is hiermee ruimte gecreëerd voor nieuwe scanners ten behoeve van 'scannen op verzoek'. De eerste stappen worden hierin gezet met de levering van een boekscanner in 2025. Voor bezoekers en het Hoogheemraadschap wordt dit een aanvullende dienst in aanvulling op de digitalisering van de bouwvergunningen. Eind 2024 is het Waterlands Archief al ver in de realisatie van het Uitvoeringsplan 2022-2025 gekomen.															
Risico's	De veiligheid van de fysieke archieven en collecties vormt het grootste risico. Dit is beleidsmatig geborgd door een Plan Veiligheid, Calamiteiten en Ontruiming en praktisch door up-to-date brand-, inbraak- en klimaatsystemen van de fysieke depots. Voor de digitale archieven en collecties is dit geregeld in de automatisering en de digitale opslag.															

Privaatrechtelijke organisaties

1. Stadsverwarming Purmerend (SVP) Holding BV

Vestigingsplaats	Purmerend
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Algemene informatie	SVP Holding BV is het stadsverwarmingsbedrijf van de gemeente Purmerend. SVP (Stadsverwarming Purmerend) is opgericht in 1981 en verzelfstandigd in 2007. SVP voorziet bijna 28.800 klanten (ruim 29.500 aansluitingen) van warmte en warm water. Van alle gebouwen in Purmerend is ca. 75% aangesloten op het warmtenetwerk van SVP.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Openbaar belang	SVP verzorgt warmte en warm water voor veel inwoners en bedrijven in Purmerend. SVP heeft op basis van artikel 2 van de Warmtewet de plicht warmtelevering in het verzorgingsgebied zeker te stellen, tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.

Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 100% van de aandelen SVP Holding BV.		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2024	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 34.288.000	€ 33.187.000
	Vreemd Vermogen	€ 128.537.000	€ 130.879.000
	Resultaat na bestemming	€ 1.101.000	€ -1.460.000
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 0	€ 0
	De gepresenteerde cijfers zijn afkomstig uit de vastgestelde jaarrekeningen 2024 en 2023.		
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>De huidige ontwikkelingen betreft o.a. het verder optimaliseren van de bestaande BioWarmteCentrale en het verbeteren van het warmtenet om een stabiele en betrouwbare warmtelevering voor de komende jaren te blijven verzorgen, verdere verduurzaming van de warmtebronnen o.a. doormiddel van andere bronnen zoals aardwarmte (geothermie) en warmte uit afval- en/of oppervlaktewater, verdere verslimming van het warmtenet en de bijbehorende ICT transitie en het vervolg Proeftuin Gasvrij.</p> <p>Gedurende 2024 hebben zich de volgende ontwikkelingen voorgedaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De productie van de BWC is voor 2024 uitgekomen op 833.000 GJ. Dat is beduidend meer dan in het jaar 2023 (548.000 GJ) waarin SVP te maken had met niet voorziene uitval van de ketels; • SVP heeft ultimo 2024 bijna 28.800 klanten (ruim 29.500 aansluitingen), een toename ten opzichte van 2023 van ruim 400 klanten (600 aansluitingen); • Voor het aantal ongeplande leveringsonderbrekingen behoeft in 2024 in 0 gevallen wettelijke compensatie te worden uitbetaald (2023:0). Het aantal ongeplande en acute onderbrekingen bedroeg in 2024 10 (2023: 29). Het aantal geplande onderbrekingen bedroeg in 2024: 134 (2023: 214). Dat is 80 minder dan in 2023; • De algemene klanttevredenheid wordt tweejaarlijks gemeten en ligt met een 7,3 (meting 2024) op een vergelijkbaar niveau als de vorige meting (7,4 in 2022). 		
Risico's	<p>SVP is actief in een dynamische omgeving die zowel door de wisselende marktomstandigheden als door veranderend overheidsbeleid wordt bepaald. De belangrijkste afhankelijkheden daarin zijn de inzet van de BWC en de staat van het warmtenet (van invloed op warmteverlies en warmteonderbrekingen). Daarnaast spelen de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, gasprijsontwikkeling, graaddagenontwikkeling (en de daaraan gerelateerde afzet) en de hoogte van de inflatie een belangrijke rol in de bedrijfsvoering van SVP.</p> <p>De gemeentelijke deelneming in SVP staat voor € 38 miljoen op de balans. Daarnaast is het volledig vreemd vermogen van SVP van een borgstelling voorzien. Kortom de gemeente heeft een grote financiële verwevenheid met de SVP.</p>		

2. Huisvuilcentrale (HVC) NV

Vestigingsplaats	Alkmaar
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Algemene informatie	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders. Daarnaast produceert HVC duurzame energie en levert deze aan gemeenten, waterschappen, bedrijven en particulieren. De kerntaken van HVC zijn grondstoffenmanagementen opwekking en levering van duurzame energie. Bovendien ondersteunt HVC haar aandeelhouders bij het in kaart brengen van maatregelen voor

	lokale verduurzaming. HVC is actief in Nederland en binnen Nederland de grootste niet-commerciële afvalinzamelaar. HVC heeft 52 aandeelhoudende gemeenten en 8 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Algemene dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	HVC is een publiek nutsbedrijf op het gebied van afval, energie en warmte. HVC zet in op de transitie van een restafvalverbrander in een grondstoffen- en duurzaam energiebedrijf.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering		
Zeggenschap	De gemeente heeft 113 van de 3.705 gewone aandelen (3,05%).		
Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2024	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 257.583.000	€ 233.501.000
	Vreemd Vermogen	€ 966.359.000	€ 928.387.000
	Resultaat na bestemming	€ 24.418.000	€ 34.897.000
	Deelnemersbijdrage/dividend	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>HVC is een belangrijke partij in het realiseren van lokale duurzaamheidsambities. Naast de afvalverwerking is HVC ook de kennispartner voor SVP waar het gaat om geothermie. In 2023 waren de volgende zaken van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de productie en afzet van duurzame energie nam verder toe; • de prijsontwikkelingen op zowel de energie- als de grondstoffenmarkt hebben geleid tot hoger dan geprognostiseerde omzetten en resultaten; • bestaande warmtenetten zijn uitgebreid en verdicht, er is begonnen met de aanleg van nieuwe warmtenetten. 		
Risico's	<p>HVC is een bedrijf met veel risico's en heeft om die reden een uitgebreid risicomanagementsysteem. De belangrijkste risico's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Continuïteitsproblemen door brand of machinebreuk; • Prijsdaling grondstoffen; • Wijziging brandbaarheid afval; • Afname verzekeraarbaarheid; • Financiële risico's zoals rente- en liquiditeitsrisico's. 		

3. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	's-Gravenhage
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap
Algemene informatie	De Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen zijn de deelnemers.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen
Openbaar belang	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.

Zeggenschap	De gemeente heeft 14.040 aandelen van de 55.690.720 aandelen (0,0252%)		
Financiële gegevens	Balansdatum (€ miljoen)	31-12-2024	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 4.777	€ 4.721
	Vreemd Vermogen	€ 123.614	€ 110.819
	Resultaat na belastingen	€ 294	€ 254
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 29.954 (negentwintig duizend negen honderd en vier en vijftig euro)	€ 30.326 (dertig duizend drie honderd zes en twintig euro)
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	BNG Bank wil een relevante speler zijn in de financiering van Nederlandse decentrale overheden en in de sectoren wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. Wat betreft langlopende kredietverlening wil de bank rendabel voorzien in meer dan de helft van de langlopende kredietvraag van deze klantengroepen. BNG Bank streeft niet naar winstmaximalisatie, maar naar een redelijk rendement. Dit rendement komt via dividend ten goede aan de aandeelhouders, uitsluitend overheden, en in het verlengde daarvan aan de samenleving.		
Risico's	Op de gemeentelijke balans zijn aandelen in de BNG opgenomen voor een bedrag van € 33.478. Dit is tevens het risicobedrag.		

4. Alliander NV

Vestigingsplaats	Arnhem		
Rechtsvorm	Naamloze vennootschap		
Algemene informatie	Alliander is op 1 juli 2009 ontstaan bij de verkoop van Nuon. Het ontwikkelt en beheert energienetten. Via kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. Het bedrijf beheert meer dan 90.000 km elektriciteitsnet en 40.000 km gasnet.		
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. A.O.C. Boer		
Programma	Overzicht algemene Dekkingsmiddelen		
Openbaar belang	Energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Alliander heeft alleen publieke aandeelhouders.		
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.		
Zeggenschap	De gemeente heeft 372.370 aandelen van de 136.794.964 aandelen (0,27%).		
Financiële gegevens	Balansdatum (€ miljoen)	31-12-2024	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 6.038	€ 4.749
	Vreemd Vermogen	€ 6.918	€ 6.897
	Resultaat na bestemming	€ 976	€ 267
	Deelnemersbijdrage/dividend	€ 259.080 (tweehonderd negenvijftig duizend euro en tachtig euro)	€ 327.469 (driehonderd zevenentwintig duizend euro en vierhonderd en negenenzestig euro)

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	<p>Als netbeheerder staat Alliander voor de opdracht om de capaciteit van het elektriciteitsnet op een groot aantal plekken te verdubbelen in 2030. Deze investeringen moeten worden voorgefinancierd. Dit gebeurt grotendeels met vreemd vermogen, maar ook aandeelhouders zijn gevraagd extra kapitaal te verstrekken.</p> <p>In 2023 waren de volgende zaken van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forse toename vraag naar aansluitingen en vraag naar electriciteit (verwachting 10 jaar files op electriciteitsnet); • Energietransitie onder druk door tekort aan rechnerisch personeel, beschikbare ruimte openbare omgeving en welk energiesysteem waar komt (warmte, groen gas, waterstof of electriciteit) en langlopende procedures.
-------------------------------------	---

Risico's	Alliander is een groot bedrijf. Het belang van het bedrijf voor de gemeente is groot. Risico's waar het bedrijf mee te maken heeft is thans vooral gelegen in de klimaatverandering (transitie en fysieke risico's). In 2021 is besloten tot deelname in een lening van € 600 miljoen die in 2028 volledig zal zijn omgezet in aandelenkapitaal.
----------	--

5. InWest Regio BV

Vestigingsplaats	Amsterdam
Rechtsvorm	Besloten vennootschap
Algemene informatie	<p>In oktober 2021 is de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Metropoolregio Amsterdam en de regio Noord-Holland Noord opgericht. Deze besloten vennootschap heeft als aandeelhouders de provincie Noord-Holland en de Noord-Hollandse gemeenten (waarvan een aantal dit in de vorm van een gezamenlijk aandeelhouderschap doen).</p> <p>De InWest Regio BV heeft een 50% deelneming een BV waar het Rijk ook voor 50% in deelneemt. Deze gezamenlijke stuurt een MKB fonds aan. De InWest regio BV stuurt zelf ook een transitiefonds aan. De twee fondsen hebben ieder een eigen onafhankelijk investeringscomité.</p>
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Dhr. M.T.A. Hegger
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Openbaar belang	<p>InWest Regio BV is opgericht met het oog op 3 kansen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invullen van de ontbrekende schakel in het landelijk nog niet dekkende netwerk van regionale ontwikkelings-maatschappijen en daardoor mee invulling en uitvoering kunnen geven aan rijksregelingen (onder andere momenteel de COVID-19 Overbruggingsleningen, REACT EU 2021 en verschillende regelingen i.h.k.v. de circulaire economie). • Inspelen op en ondersteunen van innovatief Midden en Klein Bedrijf (mkb) en versnellen van de grote transitieopgaven (energie- en circulair) door het bieden van kennis, menskracht en financiëlemiddelen. • Aantrekken van herstelmiddelen na de coronacrisis vanuit Europese Unie, Rijk en Invest NL.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.
Zeggenschap	Uitgangspunt is dat gemeenten tot een bedrag gelijk aan 1% van de gemeentebegroting over het jaar 2019 inleggen in de BV wanneer zij daarin deelnemen. Het begrotingstotaal in het jaar 2019 voor de gemeente Beemster bedroeg € 18.084.000 en voor de gemeente Purmerend € 239.851.000. De investering bedraagt derhalve € 2.579.935. Tot en met 31 december 2021 zijn de 2.580 aandelen van elk 1 euro groot volgestort (Beemster € 181 en Purmerend € 2.399). Gedurende 2022 (1 keer), 2023 (2 keer) en 2024 (2 keer) hebben kapitaalstorting plaatsgevonden ter grootte van elke keer € 257.935 (per keer 10% van het

totaal toegezegd bedrag). Het resterende kapitaal (50%) wordt door InWest Regio BV in tranches opgevraagd bij de aandeelhouders.

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2024	31-12-2022
	Eigen Vermogen	€ 41.579.147	€ 41.611.829
	Vreemd Vermogen	€ 386.742	€ 131.082
	Resultaat na bestemming	€ - 1.853.809	€ - 2.921.012
	Deelnemersbijdrage/dividend	n.v.t.	n.v.t.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens
 InWest Regio BV is op 7 oktober 2021 opgericht. Met de oprichting van InWest Regio BV is er een einde gekomen aan het proces tot de vorming van een regionale ontwikkelingsmaatschappij in Noord-Holland. De vennootschap is vanaf 2022 gestart met de opgave om versneld uitvoering te geven aan de energietransitie en de transitie naar de circulaire economie. Doel is maatregelen te nemen waarmee de economie gestimuleerd wordt om enerzijds banen te behouden en anderzijds nieuwe duurzame werkgelegenheid te creëren. De primaire focus ligt op het regionaal innovatiepotentieel en daarmee impact gedreven handelen. Met deze focus legt InWest Regio zich toe op de meest kansrijke transitie, sectoren en technologieën van de regio.

In 2024 heeft er een structuurwijziging plaatsgevonden waardoor het ontbreken van een fiscale eenheid voor de BTW tussen ROM InWest en InWestRegio BV niet langere een probleem is.

Risico's
 De bij de beleidsvoornemens gemelde investeringen gaan gepaard met risico's. Daar worden diverse maatregelen voor genomen. In de door de aandeelhouders vastgestelde investeringsreglementen zijn de kaders voor de allocatie van middelen bepaald. Hierbij geldt het streven naar revolverendheid (100%) voor het mkb-fonds en, gelet op het risicoprofiel, nominale revolverendheid voor het Transitiefonds als ondergrens voor het investeringsreglement.

6. V.O.F. De Beemster Compagnie

Vestigingsplaats	Middenbeemster
Rechtsvorm	Vennootschap Onder Firma (VOF)
Algemene informatie	VOF De Beemster Compagnie is opgericht in 2011 door de gemeente Beemster en Bouwfonds Ontwikkeling B.V. (thans BPD Ontwikkeling). Dit op basis van een verhouding van 50/50. De doelstelling is het produceren van bouw- en woonrijpe grond en het verkopen van bouwrijpe kavels. Dit gebeurt in de gebiedsontwikkelingen De Nieuwe Tuinderij te Zuidoostbeemster (ca. 530) en De Keyser te Middenbeemster (ca. 590)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	P. Verkroost
Programma	Ruimtelijke Ontwikkeling
Openbaar belang	De Beemster Compagnie heeft als doel elk jaar in totaal circa 100 woningen op te leveren (conform Waterlands Wonen) in Middenbeemster en Zuidoostbeemster. Op basis van de samenwerkingsovereenkomst betreft dit enkel koopwoningen, maar de ruimte in het bestemmingsplan wordt thans ook benut om sociale huurwoningen te realiseren. Daarnaast wordt in De Keyser een school (IKC) gerealiseerd.
Bestuurlijk belang	Vanuit de gemeente is er een wethouder als vennoot aanwezig die verantwoordelijk is voor de uitvoering vanuit de gemeentelijke zijde. Ook de andere eigenaar, BPD, heeft een vennoot. Minimaal tweemaal per jaar komen de vennoten bij elkaar en bespreken de voortgang in deze vennotenvergadering, inclusief het maken van keuzes indien hier aanleiding toe is.
Zeggenschap	De gemeente is voor 50% eigenaar van de VOF.

Financiële gegevens	Balansdatum	31-12-2024	31-12-2023
	Eigen Vermogen	€ 6.815.069	€ 6.964.156
	Vreemd Vermogen	€ 2.305.921	€ 6.213.414
	Resultaat na bestemming	€ - 149.086	€ 841.537
	Deelnemersbijdrage/dividend	n.v.t.	n.v.t.
Ontwikkelingen en beleidsvoornemens	De ontwikkelingen in De Keyser en De Nieuwe Tuinderij naderen hun voltooiing. De grondexploitatie De Nieuwe Tuinderij is uitontwikkeld. In 2025 wordt de openbare ruimte van De Nieuwe Tuinderij aan de gemeente overgedragen. Dit is in 2024 niet gelukt in verband met enige openstaande opleverpunten. Dit zal in 2025 plaatsvinden en dan kan ook de winst worden uitgekeerd en de afspraak over de bijdrage aan de aanpassing van de Purmerenderweg worden afgerond. In De Keyser zijn in 2024 de laatste kavels in de verkoop gegaan. Ook is in het 2024 het ontwerp van het nieuwe IKC in deelplan 6B afgerond. De grond voor de school zal in 2025 worden overgedragen aan de gemeente.		
Risico's	Er is geen risico waar het gaat om het doel van de samenwerkingsovereenkomst: een tenminste op nul sluitende grondexploitatie. Momenteel is het verwachte exploitatieresultaat voor de twee gebiedsexploitaties ruim positief. In 2025 kan voor de Nieuwe Tuinderij winstuitkering plaatsvinden. Er zijn geen leningen meer en de liquide middelen laten dit toe.		

8 Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden en heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen. De Woo is bedoeld om overheden transparanter te maken en moet ervoor zorgen dat overheidsinformatie beter en makkelijker vindbaar is. Een onderdeel daarvan is de opdracht aan bestuursorganen om in de begroting en de jaarstukken aan te geven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen in de Woo.

Actieve openbaarheid

Uitgangspunt van de Woo is dat overheidsorganen zoveel mogelijk informatie openbaar maken. Voor een deel van deze informatie geldt een verplichting tot openbaarmaking. Deze verplichting wordt stapsgewijs ingevoerd. Per 1 november 2024 is de publicatieverplichting voor 4 categorieën van informatie ingegaan. Hieraan is tijdig voldaan.

Vanuit de Rijksoverheid is een voorlopige planning voor de invoering van de publicatieverplichting beschikbaar. In aansluiting op deze planning is team Informatievoorziening gestart met een o-meting per informatie categorie. Hierbij wordt geïnventariseerd welke acties op zowel de korte- als lange termijn nodig zijn om aan de publicatieverplichting te voldoen. Denk hierbij aan het inrichten van een publicatieplatform, het aanpassen van sjablonen, aanschaf anonimiseringsstool en de koppeling met de Woo-index.

Woo-verzoeken

Op grond van de Woo kan iedereen een verzoek om informatie indienen. In 2024 is het aantal ontvangen Woo-verzoeken ten opzichte van het jaar daarvoor ongeveer gelijk gebleven. Een deel van de verzoeken wordt niet binnen de daarvoor gestelde termijnen beantwoord. In 2024 is het werkproces vernieuwd met betrekking tot het afhandelen van de Woo-verzoeken. Dit heeft als gevolg dat de afhandeling van de Woo-verzoeken zo veel mogelijk is belegd bij Juridische Zaken en de vakteams zo veel mogelijk ontzorgd worden.

Informatiehuishouding en openbaarmaking

De wijze waarop wij in onze organisatie omgaan met informatie staat in direct verband met openbaarmaking. Waarbij informatiehuishouding de randvoorwaarden en orde schept van waaruit openbaarmaking kan plaatsvinden.

De Woo is onderdeel van een breder pakket aan informatiewetten waaraan onze organisatie de komende jaren moet voldoen. Deze wetten geven de aanzet tot een verdere digitalisering van onze dienstverlening en zijn van invloed op de gehele organisatie. Om te voldoen aan deze wetten zijn

aanpassingen in de organisatiebrede basisstructuur van onze werkprocessen en systemen nodig. Evenzo belangrijk is de ontwikkeling van kennis en vaardigheden op de werkvloer.

Om alle ontwikkelingen op het gebied van informatie vanuit samenhang in goede banen te leiden heeft team Informatievoorziening in samenspraak met de verschillende organisatieonderdelen een informatievoorziening-strategie (IV-strategie) opgesteld. De vastgestelde IV-strategie is voor de periode 2025 – 2028 de meetlat waarlangs we onze organisatiebrede informatiehuishouding ontwikkelen.

In aansluiting op de IV-strategie is vanuit team Informatievoorziening gestart met het opstellen van domeininformatieplannen. In nauwe afstemming met de verschillende teams worden de wensen en behoeften per domein geïnventariseerd voor het komende jaar. Op basis van deze plannen in, samenhang met de IV-strategie, wordt invulling gegeven aan een structurele aanpak op informatievoorziening.

Openbaarheid in de organisatie

Binnen de organisatie gaan wij op individueel niveau zorgvuldig om met onze informatie en het gebruik van informatiekkanalen. Het is belangrijk voor het goed functioneren van de gemeentelijke organisatie dat op de werkvloer ruimte is om in vertrouwen met elkaar van gedachten te wisselen. Vanuit de context van bewustwording en de balans tussen vertrouwelijk en transparant is in 2024 verder invulling gegeven aan het gesprek over de betekenis van de Woo voor onze organisatie. Hierbij zijn wederom Woo ambassadeurs van de VNG betrokken. Deze ambassadeurs geven handvatten voor het voeren van het goede gesprek over de Woo op het scharnierpunt van het ambtelijk en bestuurlijk vlak.

Jaarrekening 2024

